

DIKTATOR H. JOHNSON BO SKUSAL PORAVNATI SPOR

INDUSTRIJALNI DIKTATOR NE BO TRPEL PRELIVANJA KRVI IN ZAHTEVA OTVORITEV ROVOV

Pred zastopniki premogovnih baronov je imel govor, ter jih je pozival k sodelovanju. — Governor Pinchot bo konferiral s predsednikom Frickove družbe. — Številno stavkujočih premogarjev znaša sedaj nad petintrideset tisoč. — Štirinajst Frickovih premogovnikov zaprtih.

HARRISBURG, Pa., 2. avgusta. — Medtem, ko je razpostavila milica v premogovnem okrožju strojne puške, je govoril industrijalni administrator Hugh S. Johnson pred tisočimi podjetniki ter jih pozival, naj ne pozabijo duha 'višnjevega orla'.

V času, ko se ves svet skuša dvigniti iz mizerije ter napraviti konec depresiji, prepripi nikakor niso namestu. Podjetniki so tej njegovi izjavi navdušeno ploskali.

Omenil je tudi nekatere premogovne barone, ki se nočejo pogajati s štrajkarji ter dejal: — Jaz bi se magari s hudičem pogajal, če bi vedel, da bom s tem peklo nekoliko ohladil.

Po Johnsonovem mnenju je prelivanje krvi neprostitljivo. Odločno je zahteval, naj gospodarji zopet odpro zaprte premogovnike in prično z obratovanjem. Industrija mehkega premoga v Pennsylvaniji se mora pridružiti vso deželo obsegajočemu gibanju za zmanjšanje nezaposlenosti.

Zvečer se je podal pennsylvanski governor Pinchot z letalom v Washington, kjer bo pojasnil zvezni administraciji položaj v premogovnem okrožju. Konferenca med delavskimi voditelji in gubernem se bo najbrž vršila v Washingtonu.

BROWNSVILLE, Pa., 2. avgusta. — Po sosednjih gričih so razpostavili miličarji strojne puške ter jih namerili v dolino, kjer so včeraj divjali vroči boji, tekom katerih je bil neki štrajkar ubit, nad dvajset jih je bilo pa težko poškodovanih.

Nocoj se je posrečilo gubernu Pinchotu pregovoriti Thomasa Mosesa, da se bo posvetoval z njim. Moses se noče pogajati s štrajkarji, dočim bo na konferenci governor štrajkarje zastopal.

Frickova družba je zaprla svojih štirinajst premogovnikov, češ, da stavkokazi niso bili zadostno zaščiteni. Zaprti so bili tudi premogovniki v Ellsworth in Bentleyville. V Ellsworth je včeraj vprizorilo tri tisoč štrajkarjev demonstracijo, ki se je povsem mirno končala.

Število štrajkarjev v okrožju mehkega premoga cenijo na 35,000.

PHILADELPHIA, Pa., 2. avgusta. — Mrs. Cornelia B. Pinchot, žena gubernerja države Pennsylvanije, se je danes pridružila tukajšnjim štrajkujočim izdelovalkam nogavic ter je piketirala pred tovarnami. Proti večeru je telefonirala policijskemu načelniku, naj opozori svoje ljudi, da veljajo tudi v državi Pennsylvanije določbe glede svobodnega govora in zbiranja. Pritožila se je, da so policisti na konjih neusmiljeno pretepli neko žensko v Cambria.

— Policijskemu načelniku sem sporočila, — je rekla pozneje, — da so njegovi ljudje ravno tako slabi kot so pomožni šerifi v Lansdale in v okrožju mehkega premoga LaFayette okraja.

Dostavila je, da se mora policija istotako ozirati na delavce kot na delodajalce. Na nekem zborovanju stavkarjev je rekla: — Štrajkarjem bom pomagala na vse mogoče načine, kajti bore se za pravično stvar. Delavci so morali prenašati vsa bremena depresije, dočim so podjetniki izrabili krizo s tem, da so delavce še bolj izkoriščali.

V Reading, Pa., štrajka deset tisoč izdelovalcev nogavic.

S solznim plinom proti mlekarjem

PREDSEDNIK V BOJU PROTI ODVAJALCEM

Posvetoval se je z državnim podtajnikom zaradi nastopa proti odvajalcem. — Zvezne oblasti bodo sodelovale z državnimi.

Hyde Park, N. Y., 2. avgusta. Predsednik Roosevelt je izdelal načrt za vojno proti odvajalcem in raketirjem. O tem se je posvetoval z državnim podtajnikom Raymondom Moley, ki je izvedenec v zločinskih zadevah in skupno porabila vse zvezne postave kot pomoč za takojšnjo kampanjo proti zločincem.

Z velikim zaupanjem gleda na novo industrijsko postavo in je odločen, da vztraja pri tem, da se njene določbe natančno izpolnjujejo, zlasti, da se zatre vsaka sila mašinskih skupin, ki hočejo doseči nepostavne sporazume.

Da zatre odvajanje, računa na visjo policijsko silo, ki je že organizirana in že tudi na delu, da sodeluje z državnimi oblastmi.

Brez dvoma računa predsednik tudi na počevani urad za preiskave in poizvedovanje v justičnem departamentu. Ta urad ima nalogo zasledovati raketirje, odvajalce in druge zločince. Predsednik se bo poslužil vseh postavnih sredstev v boju proti zločincem, pri zasledovanju kongresa pa bo predlagal sprejem nove, bolj ostre postave zlasti proti odvajalcem.

ANGLIJA JE PLAČALA V SREBRU

Washington, D. C., 2. avgusta. Zakladniški departament je naročil izdelati bankovce s srebrno valuto v vrednosti \$10,000,000. Za pokritje služi 20,000,000 unč srebra, katerega je Združenim državam plačala Anglija na račun vojnega dolga, ki je zapadel 15. junija.

GOZDNI POŽARI V WISCONSINU

Milwaukee, Wis., 2. avgusta. — Na več krajih v severnem delu države Wisconsin se gozdni požari zelo naglo širijo. Več sto prostovoljcev in gasilcev se trudi omejiti požar, toda do sedaj so imeli le malo uspeha.

V celem je okoli 40 posameznih požarov.

V okraju Lincoln je pogorela ena šola, več farmerskih poslopj in koč nekaterih naseljenikov.

Na več farmah so se morali ljudje izseliti iz hiš. Gozdni čuvaji dolžijo ljudi, ki so hodili v gozd na piknike ali pa nabirali jagode, da so zanetili najmanj 25 požarov.

V MOSKVI PRIMANJKUJE PETROLEJA

Moskva, Rusija, 2. avgusta. — V Moskvi zelo primanjkuje petroleja, katerega večina prebivalstva potrebuje za kuhanje in razsvetljavo.

Ker je sedaj čas mlatve, železnice prevažujejo večinoma žito in za prevoz drugih potrebščin ni dovolj železniških voz.

URSCHEL PLAČAL VISOKO ODKUPNINO

Njegova žena je plačala \$200,000. — Imel je vedno zavezane oči. — Vozili so ga 14 ur iz mesta.

Tulsa, Okla., 2. avgusta. — J. C. Catlett, ki je bil posredovalec med odvajalci Charlesa F. Urschela in Urschelovo družino, pravi, da so odvajalci prejeli 200 tisoč dolarjev odkupnine.

Odkupnina je bila plačana v nedeljo ponoči v Kansas City. Catlett se je v nedeljo nastanil v nekem hotelu v Kansas City. Po telefonu je prejel naročilo, da mora iti v nek drug hotel in sledeč vsem zahtevam odvajalcev, je plačal odkupnino.

Ko je odkupnino izročil, mu je bilo naročeno, naj gre domov in da bo tudi Urschel prišel v 24 urah domov.

Urschelova se z odvajalci ni pogajala za odkupnino, temveč je bila takoj pripravljena plačati, kar so zahtevali.

Urschel pripoveduje, da so ga odvajalci vozili 14 ur iz mesta z zavezanimi očmi. Nato so ga nastanili v leseni hiši. Redno so mu prinašali hrano in cigare. Ves čas je imel zavezane oči. Zavezano so mu odstranili samo dvakrat: prvič, ko je pisal svoji ženi in drugič, malo prej, predno je bil izpuščen, da se je obril. Nato so mu zopet zavezali oči in ga peljali z avtomobilom 12 ur do dogovorjenega kraja, kjer je bil izpuščen.

POMOŽNI TAJNIK WHITE JE RESIGNIRAL

Washington, D. C., 2. avgusta. Danes je odstopil Robert Carl White, ki je bil trinajst let pomožni tajnik v delavskem departamentu. Za pomožnega tajnika ga je bil imenoval predsednik Harding.

TRIKRAT SE JE POROČIL, KER NI IMEL DELA

Chicago, Ill., 2. avgusta. — Danes so tukaj aretirali Georgea Grave, ki je poročen s tremi ženskami. Izgovarjal se je, da je že več mesecev brez dela ter da si je hotel na ta način za vsak slučaj preskrbeti hrano in stanovanje.

POPOUSTLJIVA ŽENA

Chicago, Ill., 2. avgusta. — Patrick V. Linton je že 61-krat zapustil svojo ženo Mary. Za to ga je tožila za podporo. Toda je prosila sodnika, naj tožbo ustavi, ako ji mož obljubi, da je ne bo več zapustil.

POSOJILA ZA MLADE PARE

Gdansk, svobodno mesto, 2. avgusta. — Gdanski senat je potrdil postavbo, po kateri vlada posodi novorojenecem 1000 goldinarjev pod pogoji, kakor jih določa postava v Nemčiji. Dalje je senat tudi zvišal davek za samsce za 10 odstotkov. Najbrže bo tudi upeljana sterilizacijska postava, kakor v Nemčiji.

OBGLAVLJENE KOMUNISTOV V NEMČIJI

Obglavljeni so bili štirje komunisti, ki so streljali na nazijce. — Avstrija za zaplenila fašistovske znake.

Altona, Nmcija, 2. avgusta. — Štirje komunisti so bili obglavljeni, ker jim je bilo dokazano, da so ubili več nazijcev pri nazijski demonstraciji 17. julija 1932.

Do največjih političnih izgrediv v Nemčiji je prišlo 17. julija lanskega leta v Altoni, blizu Hamburga, ko so se nazijci borili za posest nemške vlade. V komunističnem delu mesta je bilo s streh in podstrešja hiš oddanih več strelov na 6000 nazijcev, ki so priredili demonstracijo po mestu.

Ko so fašisti korakali po ulicah, so komunisti postavili barike čez ulice in prišlo jo do resnih spopadov med pristaši obeh strank. Tedaj je bilo ubitih 12 oseb, nad petdeset pa ranjenih.

Linc, Avstrija, 2. avgust. — Policija je snela več sto nazijskih znakov swastike s treh posebnih vlakov, v katerih so se vozili angleški boyskavti v Budimpešto.

Tekom vojnje skozi Nemčijo so nemški fašisti razdelili med boyskavte zastave s swastiko. Šele na avstrijski meji so skavti izvedeli, da je v Avstriji swastika prepovedana in da vsakogar, ki bi jo nosil, zadene zaporna in denarna kazen. Skavti so fašistovske znake brez ugovora vročili oblastim.

PIJAČA, KI OHRANJA MLADOST

Nemški kemik se je vrnil z dragocenim receptom Jivaro plemena. — Pijačo delajo iz opičjih žlez.

Guayaquil, Ecuador, 2. avgusta. — Ivaro Indijanci, kojih plemena se nahaja v divjinah Ecuadora, uživajo pijačo, ki človeka pomladi in ga reši raznih nadlog starosti.

Ta zadržuje nemški kemik Hermann Huth, ki je preživel tri leta med njimi.

Pijačo delajo iz zmletih opičjih žlez, katerim primešajo razne rastline, vsebujoče arzenik.

Recept za pijačo je dal inženirju glavar Jennz Matanza, ki je star sedemdeset let ter ima sedemnajst žena in osemindemdeset otrok.

Indijanski glavari izpijejo vsake štiri dni četrte čaše te pijače, pa so izredno čili in kreпки.

Koliko je resnice v tej trditvi, bo pokazala bodočnost.

PLAVALKI NI USPEL POSKUS

Dover, Anglija, 2. avgusta. — Mercedes Gleitze, ki je pred par leti preplavala Rokavski preliv, ga je skušala danes vnotri preplaviti. Zaradi viharnega morja se je pa morala vrniti.

DRŽAVNI MILIČARJI STRAŽIJO MLEKARNE IN ŽELEZ. POSTAJE

BOONVILLE, N. Y., 2. avgusta. — Do nameranega štrajka Emipre Dairymen Association je prišlo samo v štirih izmed 62 okrajev, toda s tem večjo silo, do so morali priti truperji za varstvo mlekarin in vlakov, ki so vozili mleko.

VOJNA V AZIJI JE NEIZOGIBNA

Rusija in Japonska gradi te železnice in ceste. — Gradijo utrbe od Urala do Pacifika.

Washington, D. C., 2. avgusta. Ker spor med Rusijo in Japonsko skoro z vsakim dnem narašča, obe državi tekmujeta v pripravah za spopad, ki je po mnenju vojaških poznavalcev neizogiben.

Obe državi tajno in naglo gradita železnice in ceste in utrjene postojanke po celi Mančukui in od Urala do Pacifika.

Japonska je z vso tajnostjo zgradila železnico, ki veže Harbin, ki je najvažnejše železniško križišče v severni Mandžuriji, s pristaniščem Heiho ob reki Amur, nasproti sibirskemu obmejnemu mestu Blagoveščensk.

Kot pravijo japonska poluradna poročila, gradi Japonska 20 čevljev široko cesto za tovorne avtomobile med Cielharjem in Heiho. Ob vsaki strani ceste pa je še 8 čevljev široka cesta za vojaške vozove za prevažanje municije.

Te ceste in železnice so brez vsakega trgovskega pomena in bo Japonska mogla postaviti armado v Sibirijo med Kitajsko in Vladivostokom in tako popolnoma ustaviti vse ruske operacije med Kitajsko in morjem.

Druge železnice gradijo Japonci v smeri Amurja in Ussurji, ki tvorita mejo med Mančukui in Sibirijo.

Predno bo zamrznila zemlja, bo Japonska zgradila v severni Mandžuriji 2500 milj ceste za tovorne avtomobile.

Japonci zatrjujejo, da je vse to delo potrebno za razvoj dežele in za zatiranje roparjev.

Rusija smatra to zatrdilo samo za izgovor. Rusi trdijo, da so bili prisiljeni zadnjih dvajset let odpovedati se svojemu vplivu v severni Mandžuriji. Japonce dolže, da so se polastili kitajske vzhodne železnice, ki je bila skupna last Rusije in Kitajske.

Japonska ponudba za to železnico ne doseže niti desetine stroškov, s katerimi je bila železnica zgrajena.

Ker ima Japonska v svoji posesti vse železniško omrežje v Mandžuriji, je bila ruska strategična meja potisnjena 1500 milj od morja do Bajkalskega jezera. Rusi so prepričani, da si hoče Japonska osvojiti Sibirijo ob Pacifiku in severni del Sahalina ter notranje Mongolske.

Rusi delajo velikanske vojaške priprave ob Bajkalskem jezeru. Železniški vozovi, ki vozijo po teh krajih, imajo zastrta okna. Rusija tudi gradi mnogo cest, da namomesti pomanjkljive železnice.

Naročite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

V okrajih Oneida, Herkimer, Chemango in Lewis so štrajkarji položili čez ceste drevje in hlode, so ustavili nekaj trukov in razlili mleko ter s tem več ur ovrnali dovoz mleka v mesta. V spopadu s truperji v Holland Patent, Alder Creek in Glenfield je bilo do nezavesti pobitih pet farmerjev.

Štrajk je nastal med farmerji pod vodstvom Alberta Woodheada in Stanleja Piseke, ki oba zahtevata, da dobe farmerji večji delež pri prodaji mleka, česar pa jim državni mlekarski odbor ne dovoli. Mlekarski odbor je določil za farmerje najnižjo ceno, toda je odločno zavrnil zahtevo, da bi farmerji dobili 45 odstotkov prodajne cene.

Največji izgrediv so bili v Boonville, kjer je 400 farmerjev, ki so bili oboroženi s sekirami in poleni, zaprlo cesto trukom Dairymen League, katere je spremljalo 16 avtomobilov z državno policijo. Ko so truperji naskočili farmerje s solznimi bombami in palicami, je bilo ranjenih 8 farmerjev. Truperji so nastopili na odredbo gubernerja Lehmana, ki je rekel, da morajo truperji ščititi vsakogar, ki opravlja postavno trgovino. Farmerji so se umaknili in truki so peljali mleko dalje.

Tekom dopoldneva je mlekarski odbor po telefonu prejel svadilo, da bodo farmerji razstrelili mlekarno v Boonville in da bodo ustavili vlak, ki vozi mleko v New York. Državna in železniška policija je zastražila železniško progono in mleko je nemoteno šlo proti New Yorku.

Pri Bonville so farmerji ustavili tri truke z mlekom in so razlili 285 posod mleka.

Od 70,000 farmerjev je zastrajkalo samo 1000 farmerjev in niso poslali mleka na trg.

Albany, N. Y., 2. avgusta. — Župan mesta Boonville E. H. Douglas je poslal gubernerrju Lehmanu brzojavko, v katero protestira proti surovosti truperjev. Župan pravi, da bo truperji brez kakega povoda surovo ravnali z mnogimi meščani in prosi gubernerja, da kaj ukrene, da ne pride do prelivanja krvi.

Governor Lehman mu je odgovoril, da more vsak farmer obdržati mleko doma, da pa mora biti dovoljeno farmerjem voziti mleko v mesto, ako ga hočejo v postavni trgovini in da jih pri tem ne sme nikdo ovrati. Governor obem naznanja županu, da je poslal v Bonville poveljnika državnih truperjev.

ČEBULA IN MED — SREDSTVO ZOPER PLEŠO

Washington, D. C., 2. avgusta. Neki koledar iz leta 1782, ki je bil podarjen muzeju v Wakefield, Va., rojstnemu mestu Georgea Washingtona, vsebuje navodilo za plešee. Plešasti ljudje naj si vsak večer nadrgnejo glavo s čebulo, potem naj pa namažejo z medom.

Glas Naroda

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakser, President L. Bonadik, Treas. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 218 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with 2 columns: Subscription rates for various durations (e.g., 1 year, 6 months) and locations (e.g., New York, elsewhere).

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

Glas Naroda isbaja vsaki dan izvenimi nedelj in praznikov.

Opisni bres podpis in osebnosti se ne priobcujejo. Denar naj se blagovadi posliljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejme bivališče nasnani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA, 218 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-3878

PRED DEVETNAJSTIMI LETI

Prve dni avgusta pred devetnajstimi leti se je lotila evropskih držav vojna histerija. Napetost med Srbijo in Avstrijo je bila na višku. 1. avgusta je napovedala Nemčija Rusiji vojno. Par dni pozneje sta bila pa tudi Francija in Anglija zapleteni v vojno vihor.

Italija se je še nekaj časa obotavljala in kolebala, kateri stranki bi se pridružila, slednjič se je pa odločila za zaveznike, ker so ji ponujali nekoliko več kot sta ji nudili Nemčija in Avstrija.

Leta 1917 so se tudi Združene države odločile in stopile na stran zaveznikov.

Več kot štiri leta je trajala strahovita borba. Brez pomoči Združenih držav bi zavezniki nikdar ne zmagali.

Ko je bilo pa poslanih v Francijo na milijone ameriških vojakov ter silne množine municije in živih, se je nam smehnila vojna sreča zaveznikom.

Izza onega časa je minilo skoro dvajset let, narodi pa še vedno niso deležni blagoslova miru.

Po silni moritvi so se le meje nekaterih držav izpremenile, najvažnejši progami so pa ostali nerešeni.

Skoro bi rekli, da so povojne pogodbe povzročile več gorja, nego ga je povzročilo svetovno klanje.

Državniki so navdani s sovraštvom, nezaupanjem, polepom in željo po nadvladli.

Narodi si stoje sovražno nasproti. Vseposvodi je opaziti sčuvanje in nezaupljivost. Mir se vzdržuje le iz strahu pred novo svetovno katastrofo.

Državniki vodijo narode za nos, ko jim govore o svetovnem bratstvu, v resnici pa zasledujejo sebične cilje in jim ni nič drugega mar kot kako bi drug drugega oclaganili.

Londonska konferenca je to pokazala v jasni luči. Vsak zase! — to je geslo sedanjega časa.

Ameriški narod se mora ponovno vpraševati, čemu se je pravzaprav udeležil vojne, čemu je žrtvoval toliko svojih dobrin in toliko krvi in čemu je šel za zaveznike v ogenj po kostanj?

Fraze o boju za demokracijo ter o vojni, ki naj bi končala vojno, so se izkazale kot mlatva prazne slame.

Vojna ni prinesla svetu ničesar drugega kot revščino in pomanjkanje. Celo ta velika in bogata dežela občuti depresijo v največji meri.

Prestoli so se porušili, vladni sistemi so se temeljito izpremenili. Veliki narodi se obupno bore za svojo eksistenco.

Temna in negotova je bodočnost.

Dopisi.

New York City.

Že več let zaporedoma sem obiskala svoje drage prijatelje in znanee v Chicagu, pa tudi letos sem se podala tja in sicer v družbi Mrs. Keršmanec, njenega sina Franka in gospodično Kathi Zanoškar in Helen Kaplja.

Kakor vselej prej, sem bila tudi letos vseposvodi prijazno in gostoljubno sprejeta in skoro ne morem najti potrebnih besed, da bi se vsem primerno zahvalila za prijaznost in vse dobrote, ki so nam jih izkazali.

V Chicagu smo bili skoro tri tedne, pa se nam je zdel vsak dan praznik. Čas nam je bliskovito naglo potekel. Ogledali smo si svetovno razstavo in druge zanimivosti. Dvojaki so kar teknovali med seboj, kako bi nam najboljše postregli in nas razveselili. Vsem skupaj izrekam iskreno hvalo, prav posebno hvaležnost sem pa dolžna Rev. Alexandru Vrankarju, Mr. in Mrs. R. Schroiff, Mr. in Mrs. Stern, Mr. in Mrs. F. Narobe te Mr. in Mrs. J. Kerie. Če bi hotela slehernega, ki so skrbeli, da se nismo niti minuto dolgočasili, omeniti, bi vzelo preveč prostora.

Na povratku smo se ustavili v Clevelandu, kjer so naši rojaki kar teknovali in hoteli drug drugega prekositi, kdo nam bo bolje postregel. Največ presenečenje za nas je bilo, ko nam je Mr. Pavli naznanil, da bosta Mr. P. Kogoj in Mr. A. Grdina priredila nam na čast kinematografsko predstavo. Predvajala sta najbolj zanimive slike iz življenja tukajšnjih rojakov in v njihovih v starem kraju. Tisti večer nam bo ostal zavedno v spominu.

Vsakemu bi se rada posebej zahvalila in mu še enkrat stisnila roko v slovo, ker mi pa to ni mogoče, jima na tem mestu izrekam prav pristržno in iskreno zahvalo. Če pridete v New York, boste v mojem domu vedno dobrodošli in vam bom skušala vrniti po svojih skromnih močeh.

Pozdrav!

Rozalija Ovea,

Barberton, Ohio.

V nedeljo okoli devete ure dopoldne pride k meni moj prijatelj. Jaz ga začudeno gledam, češ, kaj pomeni njegov obisk? Ko se pogovarjava o delavskih razmerah, prileti muha in mu sede na nos. — To pa pomeni izlet — mu pravim. In tako sva se odpravila v Wooster obiskat naše stare prijatelje. To je mesto nebeških krilatev. Ni veliko, pač pa prijazno. Tovarni sta v njem samo dve. V prvi izdelujejo lestvice za nebesa, v drugi pa opeko za babilonski stolp. Toda opekarna počiva, ker so se podali zidarji na počitnice.

Slovenec je tam samo par družin. Midva sva obiskala dobro in daleč neokoli znano družino Vičič, kateri se zahvaljujema za sprejem in postrežbo. Ponovno sva bila povabljena od Vičičeve družine in Čermeljeve in se bova vabilu v kratkem odzvala.

Nasvidenje!

Poročevalac.

Hamburg, Pa.

30. julija mi je naročnina za Glas Naroda potekla in vam zopet pošljem 2 dolarja za list, ki mi jako ugaja, posebno lepi romani in kolona Peter Zgaga. On je jako razsoden človek. Pismo, ki ga je pisal mlademu fantu, že hranim in sem ga trikrat prečital. O, kako malo vedo otroci, kaj so stariši. Želim Petru, da bi obhajal stoti rojstni dan. Če ravno

Tudi pri tem krstu je morala biti pihača v veliko veselje tistih, ki ga radi pijejo na tuj račun. Naposled si je omislil čoln, s katerim jo bo mahnil po Sori v Savo in dalje na morje ter slednjič v Ameriko, kjer je upal dobiti še veliko nagrado.

Dal je zbiti iz desk dolgo korito, vzjel je dolg drog in hajdi na Soro. Pripomniti pa moram, da tedaj je bil že suh in je že gledal, da bi mu bili tisti, ki so poprej pri njem pili, vračali. Povedati moram tudi, kako se je bil za dolgo pot pripravil. Obesil si je na že strgano obleko nebroj pločevinastih škafelj, za klobuk pa pisanih trakov in kurjega perja. Tako je naš Amerikanec "jadral" dol po Sori. Spremljevala ga je pa po obeh straneh velika množica otrok in tudi odraslih pametnih ljudi. Nikogar pa ni bilo, da bi mu bil re-

kef: nikar! Tako je šel naš stric v "Ameriko".

Nekje dol v Brodek se mu je čola prikenul, in revež se je komaj rešil na klet sredi Sore.

Ker je bil že mrzel decemberski večer, je prišel kmalu klicati na pomoč. Slišali so ga mimo vozečih vozniki, ki so ga tepea rešili, poiskali čoln in ga mu razbili, da je bil vsaj enkrat mir. Ko je mož prišel k sebi, pričel se je hudovati nad rešitelji in bi bil gotovo nav čoln napravil, če bi le bil imel sredstva za to.

Za to so zvedeli tudi časopisi, ki si kaj hitro poročali o našem Robinsonu.

Danes nima dolarjev in ne dinarjev. Mislimo, da je prišel k sebi šele sedaj, ko je prepoznal. Da bi pa malo zakril svoje pregrehe, se skuša delati bedastega in hodi po okolici kot da bi bil pri nas vedno predpust. Seveda, drugače ne more med ljudi, posebno med tiste, ki so mu svetovali, da naj "pamet nuca", a jim je odgovorjal: — Sedaj bom "nucal" denar, potem pa bom pameten.

Rojaki, Amerikanci, bodite previdni, ko prihajate sem, posebno če imate kak denar. Ne poslušajte nikogar in tudi družiti se ne z nikomur, ker vsak bo le gledal, da vas bo oskubil ali pa drugim pomagat pri tem.

Ko je prepoznal, pa pravijo: — Vidite ga, imel je, zakaj je pa zapravil. Dela imamo pri nas dosti. Sedaj smo ob košnji, ki pa se je nam radi denarja malo zapoznela. Potem pride žetev in drugo. Čeprav smo nekateri lepe prihranke sem prinesli, nisimo pa še toliko, da nam bi se ne bilo treba še nadelje za življenjski obstoj pehati.

Pet let sem že tukaj, pa do sedaj sem vedno slišal streljanje in butanje z onstran meje. Kdor ni vajen tega, se mu je res težko zdelo kot se je meni. Vsako leto so pričeli že zgodaj spomladi in nehalo pozno jeseni; vse dni od zore do mraka. Človek bi zato ne porajal, ko bi ne vedel, da je to namenjeno nam.

Sedaj hvala Bogu, od Velike noči sem imamo mir in ni čuti tistega neprijetnega butanja, kot so rekli, da so ga čutili med vojsko, da se je vse treslo. Velikokrat smo že mislili, da se bo svet okrajšal podri.

Sicer je pri nas vse dobro in v redu. Ni za vse in tudi tedaj ni bilo, ko so nam gospodarili tisti, ki bi tudi danes radi imeli prvo besedo.

Komčno se vam zahvaljujem za poslano liste G. N., ki sem ga vedno obrajtal. Še se spominjam, kako udobno sem rajžal spomladi 1928 a "Ile de France" pod vašim vodstvom.

Pozdravljam vse naše rojake, posebno Gorejce in Tratarce in druge Poljance v Imperial, Willock in Broughtonu in tudi vašega Petra, ki nam je vedno kaj lepega napisal, kar je posebno ženski svet zanimalo.

Prosim pa vas g. urednik, da počuite rojake, ki bodo sem prihajali, da se bodo drugače ravnali, kot se je oni, ki se je s čolnom po Poljanski Sori vozil.

Pozdrav vsem slovenskim delavcem širom Amerike.

Bivši Amerikaneec.

Anton Prol.

Peter Zgaga

NAJBOLJ ČITANA KNJIGA.

Pa uganite, katera knjiga je najbolj čitana med ameriški Slovenci? — Mašne bukve — bodo rekli nekateri — Marxov "Kapital" — bo zatrijevala druga stranka. Pa nimajo prav ne ti in ne oni.

Tisti, ki čitajo mašne bukve, jih znajo že na pamet in jih jim torej ni treba čitati.

Koliko je Marxov "Kapital" raz-

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO N A DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

Velika nesrečo je doletela 31. julija družina Rudolf Dedek v Westover, N. Y. Med osmo in deveto uro zjutraj je začelo v podstrežju goret in v kratkem času je ostal le kup pepela. Rešili so le par malenkosti.

Zavarovan je bil le za malo vsoto. To je v tem kraju že tretji Slovenec to leto, da mu je hiha pogorela.

V Clevelandu je Frank Barbič zapustil bolnišnico in zdaj se zdravi doma. Njegovo stanje se je veliko izboljšalo.

V Presto, Pa. je umrla Katarina Hafner, rojena Cardeš, v starosti 38 let. Pokojnica je bila popoldne odpeljana v bolnico, zvečer pa je že umrla. Rojena je bila v Presto, Pa., kjer zapuša soproga in sedem otrok.

24. julija zjutraj je v St. Mary's bolnišnici v Milwaukee, kamor se je pred 14 dnevi podala iskat pomoči, umrla Nellie Tratar, znana agilna društvena delavka v West Allisu. Zatekla se je prepoznal k zdravniški pomoči v bolnišnici in ji niso mogli več pomagati.

Poleg soproga zapuša še 11. letnega sinčka Tonija ter mater in dve sestri.

V sredo 19. julija je na domu svojih starišev v Milwaukee po daljši bolezni umrla Angeline Švigelj, stara konaj 20 let. Zapuša poleg staršev še več sorodnikov.

V Pueblo, Colo. je umrl John Grajnar, star 45 let in doma iz Prigorice pri Ribnici.

POZDRAV!

Pred odhodom v staro domovino, pozdravljam vse prijatelje in znanee v New Yorku, posebno pa pozdravljam svojo sestro v Clevelandu in njenega soproga. Pozdrav tudi družini Turkovič in vsem znanecem.

Zahvaljujem se potniškemu oddelku "Glas Naroda" in ga priporočam v vsaki zadevi. Posebno hvala mlademu Franku Sakserju!

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

Table with 2 columns: Exchange rates for various currencies (Din, Lir, \$) and denominations (200, 300, 400, 500, 1000, 5000).

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodist v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIN Za izplačilo \$5.00 morate poslati \$ 5.75 " " \$10.00 " " \$10.85 " " \$15.00 " " \$16.00 " " \$20.00 " " \$21.00 " " \$40.00 " " \$41.35 " " \$50.00 " " \$51.50

Prejemnik dobil v starom kraju izplačilo v dolarjih. Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, "Glas Naroda"

218 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

GLAS NARODA zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kralj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

DRUŠTVA KI NAMERAVATE PRIREDITI VESELICE, ZABAVE OGLAŠUJTE CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

širjen med našim naprednim elementom, mi pa ni znano. Znan mi je pa slučaj, ko je tekom debate o "kapitalu" vzklil navdušen "socialist": — Proč s kapitalom, pa naj bo Marxov ali Rockefellerjev! Proč s kapitalom in kapitalisti! Živel proletarijat! Najhuj pogosto in najbolj temeljito čitana knjiga so "Sanjske bukve". Te moje trditve ne more nihče izpodbiti. Neizobraženci in izobraženci listajo po njih in jih s pridom prebirajo, samška dekleta, poročene ženske, stare deviče, fantje in možje. Ni skoro hiše, kjer bi ne zavzemale Sanjske bukve važnega mesta. Če jih nimati ti — kar je pa nenavaden slučaj — jih ima pa sosed ali soseda in stopiš zjutraj po nenavadnih sanjah k sosedom pogledat, kaj in kako. Nekateri ženske jih imajo vedno pod blazino in spe na njih, česar posledica je, da se im ne sanja samo ponoči, pač pa tudi o belem dnevu, vsled česar je njihovo govorjenje sanjanje, ki si ga prav kmalu sit. V splošnem pa Sanjske bukve ne lažejo. Sestavili so jih slavni učenak na Jutrovem po slavni "abrikačabrij", tako da ne morejo sfaliti in da drže za vse večne čase. V duhu te vidim, kako odkimavaš z glavo, nejeverni Tomaž! Le par primerov naj ti povem, po se boš prepričal, da je res, kar pravim in da Sanjske bukve ne lažejo. Zadržite se mi je naprimer sanjalo o čudovito lepem dekletu, da sva seveda na samotni klopi se objemala, da nič kako. Vse potan planem iz postelje naravnost k Sanjskim bukvam in kaj mislite, kaj vitan v njih? — Deklica, poleg nje na klopi sedeti: če si mlad, dobro; če si star in oženjen: slabo, velike sitnosti in mogoče tudi blamaža. To je samo en primer, da Bukve ne lažejo. V naslednjem naj jih navedem še par. Če se ti sanja, da se v denarju valjaš, ti povedo Sanjske bukve: — Denar, valjati se po njem: če si bogat, dobro; če si revež, slabo. — Zakon, v njem živeti: kreg in prepir. — Klobasa, jesti jo: dobro; klobasa, tako visoko obešena, da je ne moreš doseči: slabo. — Vino, dosti ga piti: pijan postati; neumnosti počenjati. — Baba, staro videti: izogibaj se nevarnostim. Baba, stara, z njo živeti: dosti noči boš prečul. — Cvetlica, rdečo videti: žalost in razočaranje. (V tem slučaju si lahko pomagati in pogled po črko "R"). Tam boš namreč čital: — Rdečo cvetlice videti: po par dneh se ti bo želja izpolnila). Jako značilno je tudi sledeče prerokovanje: — Politik, njegove obljube poslušati: pod nosom se obrisati. In tak dalje in tako dalje... Sanjske bukve ne lažejo, in ni čuda, če se naši ljudje tako znejejo nanje. Značilno je pa, da se Sanjskih bukvah vsak mekako sramuje. Nihče še ni javno povedal in se postavil: — Pri nas doma imamo Sanjske bukve. Vsako jutro jih prebiramo, da vemo, kaj se nam je sanjalo, in vsak večer jih prelistamo in ugibamo, kaj se nam bo. Takega priznanja se sramujejo naši rojaki in rojakinje. Najbrž se zavedajo, da žive v dvajsetem stoletju in da je vsa coprnja lani-fari. Na izobraženost, oliko, in naprednost pa vseeno pada temna senca — Sanjskih bukvah. Ne hrepene samo po luči in svetlobi, tudi senca jim je večsi dobrodošla. Tega seveda nočejo priznati. Napredni so in zato jim vsa čast. Nikdar se še ni zgodilo, da bi prišel mož kupit Sanjske bukve z besedami: — Sanjske bukve bi rad. Nak! Pač pa vedno in dosledno pravi: — Moja žena bi rada Sanjske bukve. Če jih pa pride ženski kupit, pravi: — Ali prodajate tudi tisto neumnost, tiste Sanjske bukve. Saj jih ne bom kupila zame. Mar so mi tiste traparije. Toda moj dedec je ves neumen za tako reč. Njemu se vedno sanja in hoče vedeti, kaj sanje pomenijo. Ja, naj pravim, ti dedci...

Masaryk o demokraciji in diktaturah.

Ameriški novinar Edgar A. Mawrer, avtor knjige "Nemčija pomika uro nazaj", je priobčil na dan ameriškega narodnega praznika, v "Chicago Daily News" razgovor s češkoslovaškim prezidentom Masarykom. V uvodu pravi Mawrer, da ljudje že delj časa obsojajo ne napak posrednih demokracij, temveč princip vlade iz ljudstva, po ljudstvu in za ljudstvo. Sovjetska Rusija, fašistična Italija in hitlerjevska Nemčija trdijo, da so našle nekaj boljšega, in predlagajo narodom, ki jih žene gospodarska beda v obup, ruske čezvijačke, italijanski samo manganello in nemška koncentracijska taborišča kot zboljšanje proti vladi "diskusije". Nove diktature proglašajo, da zaničujejo invidium in zahtevajo, naj se vsi ljudje slepo podrede državi. O teh stvareh, ki nasprotujejo vsem načelom ameriške demokracije, je govoril Mawrer s prezidentom Masarykom kot "možem, ki je ustanovil demokratično državo in ki ji je prezident z brezprimerno potrepeljivostjo." Tako je tekel njun razgovor:

Mawrer: Imate mnogo izkušenj i kot mislec i kot državnik. Stari ste a inteligenca dozori včasih s starostjo v modrost. In še to: Mnogi vidijo v vas največjega živečega demokrata Vse to me je napotilo, da bi rad zvedel za Vaše mnenje o najzanimivejšem pojavu naše dobe. V mislih imam upor proti civilizaciji.

Masaryk: Kaj pa razumete pod civilizacijo?

Mawrer: Vzemimo to takole: V toku stoletij se je vedno od časa do časa pojavila pešična ljudi, ki so se iz protislavlja napram okolici in družbi borili za spoznanje boljših stvari. Med temi stvarmi je bila tudi lepota in inteligenca. Pa tudi najvišje kulturne dobrine — razum, potrpežljivost, ljubezen, osebnostna svoboda, socialna pravičnost. — Sprejemate to definicijo?

Masaryk: Recimo, da jo sprejemam. Nadaljujte!

Mawrer: Na zapadu je človeška družba v zadnjih stoletjih do gotove meje napredovala v uresničenju teh idealov. Zdaj pa stojimo nenaekrat oči v oči skoro univerzalnemu pokretu, ki negira njihove vrednote. Kaj naj počno tisti, ki se še drže staromodne civilizacijske ideje? Nastopiti proti novi smeri? Ali naj pobijajo nasilje z nasiljem, ali naj nastopijo proti nestrpnosti z njenim lastnim orožjem, sprejmejo boj s privrženci širokega nasilja na tleh, ki so si jih sami zbrali? Mar bi se ne obrnil tak paradokso usodno baš proti temu idealu, ki ga želimo ohraniti? In kako izogniti se temu?

Masaryk: Že vidim, kaj mislite. Radi bi imeli recept.

Mawrer: Morda.

Masaryk: Ni nobenega recepta. Nikoli ga ni bilo in ga ne bo. Položaj ni nikoli dvakrat po vrsti isti.

Mawrer: Morda se Vam zdi, da dozdevna nevarnost za demokratični ideal ni resna?

Masaryk: Tega nisem trdil, toda če je demokracija v nevarnosti, pomeni to samo, da so bili njeni voditelji stehani in najdeni lahki. Dosegli so bili lepe uspehe. Imeli so svoj talent. V sedanji dobi se zdi demokracija mrtva. Da pa v resnici temu ni tako, dokazujeta dve stvari: Vsi novi voditelji potrebujejo podporo ljudstva — Hitler, Mussolini, Stalin... Naglas ostaja na priprostem človeku. To je pa demokracija svoje vrste. Priznati morate, da se demokracija razvija. Je v svojih začetkih, ni

popolna, je pa boljša od starega režima. Ne smete pozabiti, da to ni bila demokracija, temveč stari režim, ki je prinesel vojno. Zdaj mora demokracija doplačevati na to vojno starega režima, na vojno monarhijske.

Mawrer: Zdi se mi manj važno, od kod prihajajo vodje, nego kam gredo. Morda v novo vojno. Ne dvomno vodijo ljudstvo v zelo nevarno ozračje misljenja in v osbne razmere, ki so komaj boljše od suženjstva.

Masaryk: Ne verujem v novo vojno baš zdaj. To je ena dobra stran splošnega pangrota, ki nosi za seboj odgovornost za doberšen del tega, kar nas tare. Vojna je požrla prihranke generacij, a prebivalstva je vedno več in več. Ni prostora, da bi človek razmaknil komolec. Naravno je, da postaja brezposelnost možje in žene nervozni in da prislukujejo glasovom nasilja. In ker srednji sloj, ki je poznal boljše čase, zelo težko prenaša svojo sedanjo bedo, je reakcija proti civilizaciji, kakor imenujete to Vi, njegovo delo. Toda konec koncev je morda to prehodno razdobje nujno potrebno. Naučilo se ljudi ceniti znova lepoto svobode in odreči se nasilju v korist sodelovanja.

Mawrer: Ali ni v tem zavrnjenju inteligence in oboževanje brutalne strasti v imenu takozvane prirode?

Masaryk: Ne, toda nekaj krivde leži tudi na intelektualcih. Postali so enostranski. Ljudske množice niso mogli držati z njimi koraka. Demokracija potrebuje voditelje, kakor vse drugo. Milijoni ljudi se ne morejo zbirati, pogovarjati in debatirati. Družba potrebuje skupno vero, intelektualci pa nimajo nobene. Narodu je potrebna resnica. Intelektualci pravijo danes to, jutri ono. Očividno nimajo resnice ali pa imajo več resnic. Zato jih je ljudstvo zapustilo in se obrnilo k oznanjevalcem dogme, ki naj bo še tako primitivna, pa ima vendar prednost enostavnosti. Naše vzgojne metode niso primerne. — Mladi ljudje ne morejo sedeti v klopih od 6 do 26 let, ne da bi izgubili stik z resničnim in preprostim življenjem. In kako more človek pričakovati, da mu bo pripisoval ljudstvo sledilo, če pa sam več ne razume njegovih gmotnih in duševnih potreb?

Mawrer: Mnogi pa mislijo, da ti novi voditelji enostavno love kaline na nemogoče obljube. Segajo po metodah, ki so se prvotno uveljavljale pri širokustnežih, po trgovski reklamii v politične svrhe, in njihov uspeh dokazuje, da s prav tako lahko prodajo politična filozofija tretje vrste, kakor zobna pasta iste kakovosti. Ali ni v tem dokazu smrtne nrtvarnosti za demokracijo?

Masaryk: Nikakor ne, če se oziramo na konec. To samo dokazuje, da ni nobene kratke poti.

Mawrer: Kam?

Masaryk: V demokracijo.

Mawrer: Kako definirate demokracijo?

Masaryk: Stanje družbe, ki se ljudje v njem medsebojno ne izkoriščajo kot objekti v sebične namene, stanje, ki so v njem mož, žena in dete priznani kot neka osnovna vrednota. To je demokracija. To je končni ideal politične organizacije družbe in ideal človeštva. Demokracija zahteva od demokratov vsaj malo potrpežljivosti.

Mawrer: Toda za nove voditelje je tak ideal predmet zasmevanja in zaničevanja. Čeprav se progla-

šajo za idealiste, skušajo vedno podrediti živo bitje ne samo svojemu pohlepu po oblasti, temveč tudi patriotizmu, ki opravičuje vojno, socialno krivičnost, nestrpnost in tiranijo kot nujno potrebno za splošni blagor. Kaj bolj nedemokratičnega si težko mislimo. Toda ljudje jim slede kot da so hipnotizirani.

Masaryk: In kaj za to?

Mawrer: Vse svoje življenje ste se zavzemali za nekaj drugega.

Masaryk: Če bodo znali novi voditelji zadostiti osnovnim ljudskim potrebam, ostanejo na krmilu. Če pa tega ne bodo znali, bodo izgnani. To je zelo enostavno.

Mawrer: Ta čas pa lahko minejo leta, morda desetletja.

Masaryk: Gotovo.

Mawrer: Kaj morete gledati na tako možnost ravnodušno?

Masaryk: Nikakor ne. Toda, če se ne motim, demokracija pride, ker končno mora priti. Človeška bitja jo bodo konec koncev zahtevala. Če pa bodo nasprotno še nadalje dajala prednost tiraniji, pritisku in nestrpnosti, se motim.

Mawrer: In kakšna perspektiva je to za ljudi, da tega ne bodo mogli prenesti?

Masaryk: Vedno je bilo tako, ali vsaj po pretežni večini. Pomislite na zgodovino. Kako kratka so razdobja svobode, kako omejeni so zemljepisno prostori, ki jih obsegala. Toda končno bo to drugače. Demokracija pride.

Mawrer: Kateri je po Vašem mnenju najkrajši rok za njeno uresničenje?

Masaryk: Živite po svojem prepričanju. Ne govorite samo o svoji politiki. Živite z njo. Govorite resnico in ne kradite. In kar je glavno: Ne bojte se umreti.

LITVINOV NOČE VIDETI TROCKEGA

Paris, Francija, 1. avgusta. — Iznani sovjetski vojni minister Leon Trocki je prošil zunanega komisarja Maksima Litvinova za razgovor, kjer naj bi se dogovorila, pod katerimi pogoji bi bil preklican njegov izgon iz Rusije. Litvinov pa je Trockijevo prošnjo zavrnil.

Naročite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

RADEK NA POLJSKEM

Vodilni sovjetski novinar in politik Karl Radek je te dni oficijelno posetil Poljsko, svojo domovino. Leta 1906 je bil Radek član delavskih revolucionarnih organizacij v Varšavu. Ko so teroristi izvršili atentat na ruskega policijskega komisarja Konstantinova, je bil Radek blizu kraja atentata. — Policijski agenti so ga prijeli in neusmiljeno pretepli, tako da so mu izbili več zob. Radek si je dal vstaviti zlate zobe šele po ruski revoluciji. Leta 1919 ga je poslala komunistična internacionala v Nemčijo, kjer naj bi vodil komunistično akcijo. V Nemčiji se je Radek mudil pod imenom Mueller. Stanoval je pri neki vdovi, ki je delovala v nemških monarhističnih organizacijah. Nekoč ga je gospodinja prosila, naj podpisuje spomenico, ki se v nji zahteva obnovev monarhijske v Nemčiji. Da se izogne sumničju, je Radek podpisal prošnjo, naj se vrne Viljem na nemški prestol.

Po puču Spartakovec so Radeka aretirali in zaprli. Dolgo sicer ni sedel v ječi, pač so ga pa izgnali iz Nemčije. Radek pa dolgo ni mogel odpotovati, ker mu nobena sosedna država ni dala tranzitnega vizuma. V stiski se je obrnil brzojavno na maršala Pilsudskega, da bi mu dovolil potovanje skozi Poljsko v Moskvo. Njegovi prošnji je bilo ugodeno. Nemške obmejne oblasti so ga izročile na meji poljskim in češkim, ki ga je spremljal skozi Poljsko, je bil poznejši poštni minister kapitan Ignac Boerner.

Radeka so spremljali do sovjetske meje, ki je po dolgo ni mogel prekorčiti, ker je vladalo med Poljsko in Rusijo vojno stanje. Šele ko je poslal sovjetski diviziji na koščku papirja povelje, naj takoj prenehata s poljskimi parlamentarci, so za nekaj časa prenehali streljati in tako je Radek srečno prekorčil mejo. Na meji so morali postaviti protokol, ki so ga podpisali poljski častniki in sovjetski delegati. V protokolu je bilo rečeno, da so sovjetske oblasti sprejele Karla Radka s prtljajo vred celega živčega in nedotaknjeneega. Zdaj pa izkazujejo Poljaki Radku vse časti. Časi se pač izpreminjajo.

PROTIVJNI DAN

Moskva, Rusija, 1. avgusta. — Pod pokroviteljstvom Tretje internacionalne je bil obhajan protivoini dan. Ve s program je kazal rusko željo za mir in potrebo za vojno pripravljenost.

BACILI — NOVO STRAŠILO

V starih časih so spremljale vojne boga furije kužnih bolezni. Kuga in kolera so pobrale nepriemerne več ljudi kot orožje. Še v vojnah 18. stoletja je pomrlo šestkrat več ljudi za nalezljivimi boleznimi kakor jih je padlo na bojiščih. Poslej pa sta medicina in zdravstvo dobivala hitro premoč nad temi sovražniki človeštva. In že v rimski vojni leta 1850 je bilo razmerje 3:2:1, v nemško-francoski vojni pa 1:0:6. V svetovni vojni sta griza in tifus občutno nastopala le v kulturno bolj zaostalih predelih.

Zdaj ja vstaja na obzorju strah, da bi bacili najnevarnejših kužnih bolezni postali — poleg strupenih plinov in zažigalnih bomb — novo vojno orožje. Službeni ameriški "Infantry Journal" je prinesel o tem nedavno obširen članek. — V njem piše vojaški zdravnik L. A. Fox, da je treba s to možnostjo računati in da je vsako sklicevanje na moralo prazno prizadevanje. Ljudje so se v vojni vedno posluževali tistih sredstev, ki so bila najuspešnejša. Najprej se so borili s pestmi in zobmi, potem s kamenjem, potem po vrsti z mečem, s sulico, strelnim orožjem, strojnico, podmorniki, z letalskimi bombami in slednjic s plini. Ob vsaki uvedbi kakage novega orožja so se oglašili ogorčeni protesti, orožje je pa vendar ostalo. Ravno tako je s te platit tudi z bacilsko vojno. Drugo vprašanje je pa seveda, ali so bacili res tako strašno nevarno orožje O tem piše inž. W. Stalze v časopisu "Wissen und Fortschritt".

Vzemimo predvsem tisto skupino nalezljivih bolezni, ki napadajo človeka v prebavilih: kolera, tifus in griza. Bacili teh bolezni se dajo umetno odgojiti v velikih množinah. Kaj bi se zgodilo, če bi jih zločinske roke razsule po vodah sovražnikove države. Nič hudega. Že Aristotel je čisto pravilno svetoval svojem učencu Aleksandru Velikemu: "Vodo vselej prekuhaj in iztrebi kakega zagrebi". Čisto po načelih modernega zdravstva. Danes imamo vodovode in kanalizacije in v resnično kulturnih državah so epidemije kolere, tifusa in grize naravnost nemogoče, ker se da vsak njihov pojav že v kali zadušiti.

Druga skupina nalezljivih bolezni se prenaša in napada dihalna: hripa, pljučnica in nahod. Ta sicer ni prava bolezen, vendar more delavnost prebivalstva znatno ovirati. Bacili teh bolezni bi se dali v prahu razpršiti po ozračju. A uspeh bi utegnil biti le malenkosten. Za hripo nikdar ne oboleva vsi ljudje v kaki pokrajini in delujejo pri okužbi še drugi, doslej neznanji činitelji, tako da o samovoljni, umetni povzročitvi epidemij ne more biti govora.

Najstrašnejša morila v minulih vojnah sta bila kuga in legar, ki ju prenašajo z ugrizom bolhe in uši. Denimo, da bi sovražnik s padali razširil po pokrajini podgane, okužene s črno kugo. Kletke bi se na tleh avtomatično odprle in živali bi se razbegnile po kletah in skladiščih, srambah in podstrešjih. Raztrosile bi okužene bolhe, ki bi prešle na ljudi, in v kratkem času bi v deželi zadivjala črna smrt. No, tudi ta strah ni tako strašen, kakor bise zdela na prvi hip. Ko je črna kuga leta 1924 razsajala v Pandšabu in pobrala na stotisoče Indijcev, je izmed angleškega vojaštva in drugih Evropejcev v tistih krajih obolelo komaj šest oseb. Kuga se na enak način pred kulturnimi narodi ustavlja — nemara da je snaga boljše obrambno sredstvo proti tej kužni bolezni. Uši, ki naj bi bile prenašalke pegastega legarja, bi bilo treba

spraviti neposredno na ljudi. To bi bilo v večjem obsegu tudi za najspretnjšega vojuna prevleklama umetnja, zdaj poznamo sredstva, s katerimi se dajo uši na najpreprostejši način zatreti; ušne nadloge se v bodoči vojni ni bati, zato tifusni bacili kot bojno orožje sploh ne pridejo v poštev.

Zelo nevarne so bolezenske klice umrvicega krča, plinskega in vrtničnega prisada. S temi bacili okužene rane bi prizadele tudi malo ranjenim silovite muke. Vsa sreča, da bi se moral tudi vsak poizkus s temi bacili ponesrečiti. Kajti prvič imamo cepiva proti tem boleznim, drugi bi se pa morali bacili prenašati po namenoma okuženem strelivu. Toda pri eksploziji vsakega naboja se razvije taka vročina, da bi ji ne mogel odoleti noben bacil.

Zdaj prihajajo vojni biologi še z najtežjim svojim topom: botulinom, bakterijskim strupom, ki se v miru pojavlja v pokvarjenem mesu in klobasah. 0,5 mg zadostuje, da umori človeka; z eno samo žlico botulina bi bilo mogoče zastropiti celokupno prebivalstvo velemeata. Eno samo letalo bi moglo nesto toliko botulina, da bi iztrebili vse prebivalstvo zemlje. Matematično se to popolnoma ujema, kako pa bi bilo v praksi? Izlahka bi bilo mogoče proizvesti zadostno množino botulina in ga prenesti v katerikoli deželo; toda kdo in po kateri poti naj bi dal ljudem strup zaužiti? V svetovni vojni so izdelali toliko streliva, da bi mogel biti vsak človek na zemlji petdeset ustreljen, a vsaka krogla ne zadene. Ravno tako je z botulinom. Bolezenski znaki, ki jih povzroča botulin, so podobni kakor pri tifusu in koleri in podobna so tudi obrambna sredstva. Strup uničimo že z enostavnim kuhanjem (vode in živil).

Bacilov kot vojnega orožja se torej kulturnemu človeku ni treba posebno bati; opraviiti ima z njimi tak vsak dan in jim bo gotavo tudi v vojni kos.

ZEMLJA ZA 10 MILIJONOV LJUDI

Iz Avstralije poročajo, da stoji tik pred realizacijo ogromen načrt za naselitev evropskih emigrantov v avstralskem ozemlju. Avstralska vlada je namreč sklenila, da je pripravljena odpreti severni Avstraliji veličanska ozemlja za naselitev. Organizacijo naseljevanja je vlada poverila dvema zasebnima družbama, ki sta dobili koncesijo za dobo sto let.

Ozemlje, ki ga nameravajo naseliti, obsega pol milijona četvornih kilometrov in je torej veliko kakor Anglija. V teh krajih živi sedaj jedva 4000 belokožcev in 2000 domačinov. Avstralska vlada zahteva od koncesioniranih družb samo to, da se drže načela "bele Avstralije", t. j. poselitve za kolonizacijo namenjenega ozemlja z belo raso.

Družbi, ki bosta izvrševali kolonizacijo, sta si že zagisrali podporo angleškega kapitala, ki jima je obljubil zaenkrat 200.000 funtov. Ena družba ima v zakupu kolonizacijo v okolju zaliva Carpentarie, druga v okolju reke Viktorije. Družbi uživata posebne carinske in davčne ugodnosti. Ni dvoma, da bosta pri tem ogromno zaslužili, saj je na ozemlju, ki čaka pridnih rok, prostora za deset milijonov ljudi.

NESREČA Z MOTORNIM ČOLNOM

San Sebastian, Španka, 1. avgusta. — Motorni čoln "Jesus", v katerem je bilo 20 oseb, med njimi 7 žensk, je velik morski val prevrnil. Več sto ljudi na obrežju je videlo nesrečo. Kmalu po nezgodi so valovi vrgli na suho sedem trupel. Najbrže je utonilo vseh 20 oseb.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebne dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročno no pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffle; Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA: Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS: Aurora, Mary Butchar; Chicago, J. Bevel, J. Lukanich; Cicero, J. Fabian (Chicago, Cleoro in Illinois); Joliet, Mary Bambich, Joseph Hrovat

La Salle, J. Spellich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago, Joze Zelene

KANSAS: Girard, Agnes Močnik; Kansas City, Frank Zagar

MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec; Steyer, J. Černe (za Penna. W. Va. in Md.)

MICHIGAN: Detroit, Frank Stular

MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouže; Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula; Eveleth, Louis Gouže; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, John Povše; Virginia, Frank Hrvatlich

MONTANA: Roundup, M. M. Panian; Washoe, L. Chumpa

NEBRASKA: Omaha, P. Broderick

NEW YORK: Gowanda, Karl Strinsha; Little Falls, Frank Masle

OHIO: Barberton, John Balanč, Joe Hitl; Frank Troha; Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slavnik; Euclid, F. Bajt; Grand, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Krač; Warren, Mrs. F. Raehar; Youngstown, Anton Kikelj

OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA: Ambridge, Frank Jakše; Braddock, J. A. Germ; Broughton, Anton Ipavec; Claridge, Anton Jerina; Conemaugh, J. Brezovec; Export, J. Previč; Louis Supančič; Farrell, Jerry Okorn; Forest City, Math Kamin; Greensburg, Frank Novak; Johnstown, John Polanek; Krays, Ant. Tančelj; Luzerne, Frank Balloch; Manor, Fr. Demshar; Meadow Lands, J. Koprivšek; Midway, John Zust; Moon Run, Frank Podmilšek; Pittsburgh in vso okolico, Vin ent Arh

Pittsburgh, J. Pogačar; Presto, F. B. Demshar; Reading, J. Pezdirle; Steelton, A. Hren; Turtle Creek, J. Skerlj; Fr. Schifrer; West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Frank Skok; Sheboygan, Leo Majcan

WYOMING: Rock Springs, Louis Tauschar; Diamondville, Joe Rollich

Vsak zastopnik izraa potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopniko rajko kom tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Kdo si ne želi domov?

VSAKDO lahko sedaj z malimi stroški potuje v domovino in se neovirano vrne nazaj. Moderni parniki Vam nudijo vso potrežbo, in kdor je od večšega zastopnika pravilno poučen, mu je potovanja zabava.

Pri nas lahko kupite vozne liste za vse parnike.

Vsa pojasnila za dobavo potnih listov, affidavitov; če želite dobiti soročnika iz starega kraja, kakor tudi vse druge informacije, da mo vsakomur brezplačno.

Pišite nam!

SLOVENIC PUBLISHING Co.

Travel Bureau

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Mi zastopamo vse parobrodne družbe.

ALI STE ZAVAROVANI?

ZA SLUČAJ BOLEZNI, NEZGODE ALI SMRTI? AKO SE NISTE, TETAJ VAM PRIPOROČAMO

JUGOSLOVANSKO KATOLIŠKO JEDNOTO V AMERIKI.

kot najboljšo jugoslovansko bratsko zavarovalnico, ki plačuje

NAJBOLJ LIBERALNE PODPORE SVOJIM ČLANOM

Ima svoje podružnice skoro v vsaki slovenski naselbini v Ameriki. Posluje v 17 državah ameriške Unije. Premoženje nad \$1.500.000,00. — Za ustanovitev novega društva zadostuje 8 odraslih oseb.

Vprašajte za pojasnila našega lokalnega tajnika, ali pišite na: —

GLAVNI URAD J. S. K. J., ELY, MINNESOTA

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3

S PODRUŽNICO NA MIKLOŠIČEVI CESTI ŠT. 13

JE NAJVEČJA REGULATIVNA HRANILNICA V JUGOSLAVIJI

Ima vlog nad 430.000.000.— Din. rezervni zakladov pa nad 10 milijonov dinarjev.

Za pupilne naložbe ima sodni depozitni oddelek, za varčevanje mladine izdaja domače hranilnice, za pošiljanje po pošti pa svoje položnice. Za vse vloge jamči mestna občina z vsem svojim premoženjem in davčno močjo.

Hranilnica kupuje in prodaja tudi devize in valute najkulantneje. Ta posebno opravlja v svoji podružnici na Miklošičevi cesti. Telefon centrale št. 2016 in 2016, podružnice št. 2367. Poštni čekovni račun centrale št. 10533, podružnice št. 16.138.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12. ure.

Pri naročilih za več kot \$1.— damo 30% popusta

V SLUČAJU, DA NAM KAKE KNJIGE ZMANJKA, S PRIDRŽUJEMO PRAVIČO, POSLATI DRUGE SLIČNE VSEBINE

POUČNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

ZEMLJEVIDI
MOLITVENIKI
IGRE

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:
Domovni, (Foerster)
Izdala Glasbena Matica
Gorske svetlice (Laharnar) četvero

MOLITVENIKI

SVETA URA
v platno vez. 30
v fino usnje vez. 1.50
v najfinije usnje vez. 1.80
v najfinije usnje trda vez. 1.80

SKRBI ZA DUŠO
v platno vez. 30
v fino usnje vez. 1.50
v najfinije usnje vez. 1.80

RAJSKI GLASOVI
v platno vez. 30
v fino usnje vez. 1.50
v najfinije usnje vez. 1.80

KVIŠKU SKCA
v imitirano usnje vez. 30
v usnje vez. 30
v fino usnje vez. 1.50

NEBESA NAŠ DOM
v ponarejeno 1.50
v najfinije usnje vez. 1.80
v najfinije usnje trda vez. 1.80

MARIJA VARHINJA
fino vez. 1.50
v fino usnje 1.50
v najfinije usnje trda vez. 1.60

Hrvatski molitveniki:
Ujeha Jastrosi, fina vez. 1.50
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez. 1.50

Angleški molitveniki:
(za mladino)
Child's Prayerbook
v barvne platnice vezano 30
v belo kost vezano 1.10

Key of Heaven:
fino vezano 30
v usnje vezano 1.20
v najfinije usnje vezano 1.20

Key of Heaven:
v celodni vezano 1.20
v celodni najfinije vez. 1.50
v fino usnje vezano 1.50

Catholic Pocket Manual
v fino usnje vezano 1.30
Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE
Angleško slovensko berilo 2.
Amerika in Američani (Trunk) 5.
Angličanska služba ali unak kako se

Boj materijalnim boleznim 10
Cerkulsko jezero 1.75
Domači živnozdravniki broširano

Domači vrt 1.20
Govedarstvo 1.50
Gospodinjstvo 1.20
Jugoslavija (Melek) 1. zvezek 1.50

Kletarstvo (Skalleky) 2.
Kratka srbska gramatika 30
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov 50

Kako se postane državljani Z. D. 25
Kako se postane ameriški državljani 15
Knjiga o dostojnem vedenju 50

Kubična Računja 75
Ljubljana 50
Materija in energija 1.25
Mlada leta dr. Janeza Ev. Krika 75

Mladeničem, I. zv. 50
II. zv. 50
Miklavžev 1.
Nemško-anglični tolmaci 1.40

Poštne motnje na alkoholski podlagi

Pravo in revolucija (Pitamic) 30
Predhodniki in idejni utemeljilci raznega idejalizma 1.50
Radio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezano 2. broširano 1.75
Slovenska narodna mladina (obsega 452 strani) 1.50
Spretna kuharica, trdo vezana 1.45
Svetlo Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezana 3.
Sadno vino 40
Sadje v gospodinjstvu 75
Učna knjiga in berilo laškega jezika 80
Učbenik angleškega jezika trdo vez. 1.50 broširano 1.25
Uvod v filozofijo (Veher) 1.50
Veliki slovenski spisyunik: zbirka pisem, listin in vlog za razne službe in trgovce 1.25
Veliki vsevedci 30
Voščilna knjižica 50
Zbirka domačih zdravil 60
Zdravilna zelišča 40
Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50
Zgodovina Umjetnosti pri Slovenih, Hrvatih in Srbih 1.90
Zdravje mladine 1.25
Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Melek) II. zvezek 80
Prorokovalne karte 80

POVESTI in ROMANI

Agitator (Kersnik) broš. 80
Andrej Hofer 50
Beneška vedeževalka 35
Belgrajski biser 35
Bell mecesen 40
Bele noči, mali junak 60
Božični darovi 35
Božja pot na Bledu 20
Božja pot na Smarlni gori 20
Cankar:
Grešnik Lenard, broš. 70
Mimo življenja 80
Moje življenje 75
Romantične duše 60
Balkansko-Turška vojska 80
Balkanska vojska, s slikami 25
Boj in zmaga, povest 20
Blagajna Velikega vojvode 60
Boy, (romani) 60
Burska vojska 40
Beatni dnevniki 60
Carovnica 25
Cvetina Borogradska 45
Cvetke 25
Čebelnice 25
Črtice iz življenja na kmetih 35
Dobrih, in razne povesti — Spisal Milčinski 60
Dekle Eliza 40
Dalmatinske povesti 45
Dolga roka 50
Do Obrida in Bitolja 70
Doll z orožjem 50
Dve siki: — Njiva; Starica (Meško) 60
Devica Orlovka 50
Duhovni boj 50
Dedek je pravil; Marinka in škrteljčki 40
Elizabeta 35
Fajtoja ali cekov v Katakombah 45
Fran Baron Trenk 35
Filozofska zgodba 60
Fra Diavolo 50
Gospodarica sveta 40
Gostilne v stari Ljubljani 60
Grška Mytologija 1.50
GRUNT, roman 1.50
Gusarji 75
Gusar v oblačih 80
Hadži Murat (Tohtaj) 40
Hči papeža, vez. 1.50
Hektorjev meč 50
Hedvika 40
Hodi časi, Blago dušo, veseloigra 75
Helen (Kmetova) 40
Hudo Brezno (II. zv.) 85
Humorske, Groteske in Satire, vezano 30 broširano 60
Ilet g. Brožiča 1.30
Izbrani spisi dr. H. Dolžana 60
Iz tajnosti, prirode 50
Iz modernega sveta, trdo vez. 1.50
Izbrani spisi dr. Ivana Meščarja 1.50
Igralce, broširano 30
Igralce 75
Jugoslovan 30

Janko in Metka (za otroke)

Jernač Zmagoval, Med plazovi 50
Jutri (Strug) trdo vez. 75
Jurčičevi spisi:
Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih 10.
6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer broširano 75
Jovan Mšerija (Povesti iz Srebrskega življenja) 50
Kako se sem jaz likal (Alešovec) I. zvezek 60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) II. zv. 60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) III. zvezek 60
Korvska brata, povest iz mlajšev v Korvi 30
Krvna osveta 30
Kmečki punt (Šenoa) 60
Kuhinja pri kraljici gospi nažeti 25
Kaj se je Markarju sanjalo 25
Kazaki 60
Križev pot patra Kupljenka 40
Kaj se je izmislil dr. Oks 75
Levstikov zbrani spisi 90
I. zv. Pesmi; Ode in elegije; Sonete; Romane; balade in legende; Tolmač (Levstik) 70
5. zv. Slika Levstika in njegove kritike in polemike 70
Ljubljanske slike, Hišni lastnik, Trgovca, Kupčijaški stražnik, Uradnik, Jazni doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakarca, Duhovnik, itd. 60
Lov na čeno (roman) 30
Lucifer 1.50
Marjetica 50
Materina žrtve 50
Moje življenje 75
Mali Lord 80
Milijonar brez denarja 75
Maron, krščanski deček iz Libanona 25
Mladih zanikernežev lastni življenjski 75
Milinarjev Janez 40
Musolino 50
Mrtri Gostac 35
Mali Klatež 70
Mesija 50
Malenkosti (Ivan Albrecht) 25
Mladim sreem, Zbirka povesti za slovenska mladino 1.50
Misterija, roman 25
Možje 1.50
Na različnih potih 40
Nolarjev nos, humoreska 35
Narod, ki izmira 40
Naša vas, II. del, 9 povesti 90
Nova Erotika, trdo vez. 70
Naša leta, trda vez. 50 broširano 50
Na Indijskih otokih 40
Naši ljudje 40
Nekaj iz ruske zgodovine 35
Na krvavi poljanah, Trpljenje in strahote z bojnih pohodov divsaga slovenskega poika 1.50
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Krika 25
Onkraj pragozda 30
Odkritje Amerike, trdo vezano 60 mekko vezano 50
Praprčanove zgodbe 35
Pasti in zanki 25
Pater Kajetan 1.50
Pingvinski otok 60
Povest o sedmih obojenih 50
Pravica kladiva 50
Pariski zlatar 25
Prihajač, povest 60
"Poligalec" 35
Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano 1.50
Po strani klobuk 50
Plat zvona 40
Pri stricu 60
Prst božji 30
Patris, povest iz irske junake dobe 30
Prva ljubezen 50
Po gorah in dolinah 30
Pol litra vipavca 60
Poslednji Melikanec 30
Pravilice H. Majar 30
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramošanu 25
Prigodbe čebelice Maje, trda vez 1.50
Ptičje solivke, trda vez 75
Pred nevitbo 35
Popolniki 60
Pozvana Boga 30
Pirni 30
Povodnji 30
Franki Judak 25
Prisega Hurovskega glavarja 30

Pravilice in pripovedke (Košutnik)

1. zvezek 40
2. zvezek 40
Prve med Indijanci 30
Preganjanje indijanskih misijonarjev 30
Robinzon 50
Robinzon Crusoe 60
Revolucija na Portugalskem 30
Rdeča in bela vrtnica, povest 30
Rdeča meža 70
Rdeča kolkarda 1.25
Seržant Diavolo, vez. 1.60
Slovenski saljivec 40
Slovenski Robinzon, trd. vez. 75
Stric Tomova koča 50
Sueški invalid 35
Slozi širno Indijo 50
Sanjska knjiga, mala 60
Sanjska knjiga, velika 90
Sanjska knjiga, (Arabska) 1.50
Spominil Jugoslovanskega dobrovolja, 1914—1918 1.25
Sredozemni, trd. vez. 60 broš. 40
Stranote vojne 30
Stiri smrti, 4. zv. 50
Smrt pred hišo 85
Stanley v Afriki 50
Spomin znanega potovalca 1.50
Stritarjeva Antologija, broš. 30
Sisto Sesto, povest iz Abruce 30
Sin medvedjega lovca, Potopisni roman 30
Študent naj bo, V. zv. 35
Sveta Notburga 35
Spisje, male povesti 35
Steozsledce 35
Sopek Samofarke 35
Sveta noč 30
Svetlobe in senca 1.20
Slike (Meško) 60
Spake, humoreska, trda vez. 90
SHAKESPEAREVA DELA:
Machbet, trdo vez. 90 broširano 70
Othelo 70
Seu Kresno noči 70
Splošna Knjižnica:
St. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broširano 35
St. 3. (Ivan Rozman) Testament ljudska drama v 4 del., broš. 103 strani 35
St. 4. (Cvetko Golar) Poletne klasje, izbrane pesmi, 184 str., broširano 50
St. 6. (Novak) Ljubosumnost 20
St. 7. Andersonove pripovedke, Za slovensko mladino priredila Uta, 111 strani, broš. 35
St. 8. Akt šte. 113 75
Štev. 9. (Univ. prof. dr. Franč Weber.) Problemi sodobne filozofije, 347 strani, broš. 70
St. 10. (Ivan Albrecht), Andrej Ternoue, religiozna karikatura in minulosti, 53 str., broš. 25
St. 11. (Pavel Golia) Peterkove poslednje sanje, božična povest 30
St. 14. (Dr. Karl Engl) Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogrla, 230 str., broš. 50
St. 15. Edmond in Jules de Goncourt, Renee Maupere 40
St. 16. (Janka Smaec) Življenje, pesmi, 112 str., broš. 45
St. 17. (Prosper Marimee) Verne duše v vseh, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str. 30
St. 18. (Gerhart Hauptman) Potopjeni zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Sunket, 124 strani, broš. 50
St. 20. (Jul. Zeyer) Gompaci in Komurasaki, japonski roman, iz češčine prevel dr. Fran Bradac, 164 strani, broš. 45
St. 21. (Friedrich Zolna), Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II. 73 str. broš. 30
St. 22. (Toisto) Kreutzerjeva sonata 30
St. 23. (Sophokles) Antigona, igralska igra, poslov. C. Golar, 60 str. broširano 30
St. 24. (E. L. Bulwer) Poslednji oboril Pompejev, I. del, 355 str., broš. 30
St. 25. Poslednji dan Pompeja, II. del 30
St. 26. (L. Tolstoj) Črna mačka, poslov. Josp Vidmar, 82 str. broš. 30

St. 27. (Fran Erjavec) Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš. 35

St. 29. Tarzan sin opic, trdo vez. 1.20
St. 31. Roka roko 25
St. 32. Živeti 25
St. 35. (Gaj Salustij Krisp) Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 strani, broš. 50
St. 36. (Ksaver Meško) Listki, 144 strani 65
St. 37. Domače živali 30
St. 38. Tarzan in svet 1.50
Štev. 39. La Boheme 90
St. 47. Misterij duše 1.50
Štev. 48. Tarzanove živali 90
Štev. 49. Tarzanov sin, trd vez. 1.20
St. 50. Silka De Graye 1.20
St. 51. Slov. balafu in romane 30
St. 54. V metcu 1.50
St. 55. Namisljeni bolnik 50
St. 56. To in onkraj Sotle 30
St. 58. Glad (Hamsun) 90
St. 59. (Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, I. del 1.50
St. 60. (Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, II. del 1.50
St. 61. (Golar) Bratje in sestre 75
St. 62. Idijot, I. del (Dostojevski) 90
St. 62. Idijot, II. del 90
St. 64. Idijot, III. del 90
St. 65. Idijot, IV. del 90
Vsi 4 deli 3.25
St. 66. Kamele, skozi uho sivanke, veseloigra 45
Slovenski pisatelji II. zv.:
Potresna povest, Moravske alke, Vojvoda Pero i Perica, Črtice 2.50
Tigrovi zobje 1.50
Tik za srento 70
Tudič, (Berk), trd. vez. 75
Tri indijanske povesti 30
Tunel, soc. roman 1.20
Trenutki oddiha 50
Turki pred Dunajem 30
Tri legende o razpelo, trd. vez. 65
Tisoč in ena noč (Rape) vez. mala izdaja 1.50
Ugrabljeni milijonar 1.20
V krepkih inkvizicije 1.30
V robstvu (Maticic) 1.25
V gorakem zakotju 35
V oklopnjaku okrog sveta:
1. del 90
2. del 90
OBA SKUPAJ 1.60
Veliki inkvizitor 1.50
Vera (Waldova), broš. 35
Vojvoda na Balkanu, s slikami 35
Vrtinar, (Rabindranath Tagore), trdo vezano 70 broširano 60
Volk spokornik in druge povesti 1.50 trdo vezano 1.25
Vojni, mir ali poganstvo, I. zv. 35
V pustiv je bla, III. zv. 35
Valentin Vodnika izbrani spisi 30
Vodnik svojemu narodu 25
Vodnikova pratika I. 1927 50
Vodnikova pratika I. 1928 50
Vodniki in preporeki 60
Zmisl smrti 60
Zadnje dnevi nesrečnega kralja 60
Za kruhom, povest 35
Zadnja kmetka vojvoda 75
Zadnja pravda, vez. 70
Zgodovina o nevidnem človeku 35
Zmaj iz Beone 70
Življenje slov, trpina, izbrani spisi Alešovec, 3. zv. skupaj 1.50
Zlatokopi 1.50
Zehni naše Koprne 45
Zmote in konec gđ. Pavle 45
Zbirka narodnih pripovedk:
I. del 40
II. del 40
Znamenje starih (Doyle) 30
Zgodovinske anekdote 30
Z ognjem in mečem 31
Zločin in kazen:
I. in II. zvezek 1.50
vezana 1.25
Zgodbe Napoleobovega huzarja vezana 50
Zgodbe zdravniška Muznika 70
Zlati pantar 90
Zločin in ena noč:
I. zvezek 1.30
II. zvezek 1.40
III. zvezek 1.50
3 KNJIGE SKUPAJ 3.75
ZBIRKA SLOVENSKEH POVESTI
1. zv. Vojnomir ali poganstvo 25
2. zv. Hudo brezno 35
3. zv. Vesale povesti 35
4. zv. Povesti in slike 35
5. zv. Študent naj bo. — Naš vesnik 30

SPISI ZA MLADINO

(GANGL)
3. zv. trdo vezano, vsebuje 12 povesti 50
4. zv. trdo vezano, vsebuje 8 povesti 50
5. zv. trdo vezano, Vinski brat 50
6. zv. trdo vezano, vsebuje 10 povesti 50
Benečki irgovec, Igrokaz v 5. dejanj 60
Cyrus de Bergerac, Herična komedija v petih dejanjih, Trdo vezano 1.70
Edela, drama v 4. dej. 60
Gospa z morja, 5. dej. 75
Lokalna železnica, 3. dej. 50
Marta, Semelj - Richmondu, 4. dejanja 30
Ob vojski, Igrokaz v štirih slikah 30
Tončkove sanje na Miklavžev večer, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 60
R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek), vez. 45
Revizor, 5. dejanj, trda vezana 75
Za križ in svobodo, Igrokaz v 5. dejanjih 35
Ljudski oder:
4. zv. Tihotapec, 5. dejanj 60
5. zv. Po 12 letih, 4. dejanja 60
Zbirka ljudskih iger:
3. snopč. Mlin pod zemljo, Sv. Neža, Sanje 60
13. snopč. Vestalica, Smrt Marije Device, Marijin otrok 30
14. snopč. Sv. Boštjan, Jannaška dedica, Materin blagoslov 30
15. snopč. Turki pred Dunajem, Fajbola in Neža 50
20. snopč. Sv. Just; Ljubzen Marijinega otroka 30
PESMI in POEZIJE
Akropolis in Piramide 80 broširano 80
Azare, trdo vez. 1.50
Balade in romane, trda vez. 1.25
Bob za mladi zob, trda vez. 40
Kraguljčki (Utra) trdo vezano 80
Moje obzorje, (Gangl) 1.25
Narcis (Gruden), broš. 30
Primorske pesmi, (Gruden), vez. 35
Slutne (Albrecht), broš. 30
Poborske poti (Glaser), broš. 30
Oton Zupančič:
Sto ugank 50
Vijolica, Pesmi za mladost 60
Zvončki, Zbirka pesni za slovensko mladino, Trdo vezano 90
Zlatoreg, pravilice, trda vez 60
PESMI Z NOTAMI
NOTE ZA KLAVIR
(Pavčič) Slovenska korale:
10 zvezkov, Vesk zvezek po 30
8 mladinskih pesmi (Adamčič) 50
NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA
Šest narodnih pesmi (Prelovec) 30
MEŠANI IN MOŠKI ZBOR
Slovenski akordi (Adamčič):
I. zvezek 75
II. zvezek 75
Pomladanski odmevi, II. zv. 45
Ameriška slovenska lira (Holmar) 1.50
Orlovske himne (Vodopivec) 1.20
10 moških in mešanih zborov — (Adamčič) 45
MOŠKI ZBOR:
Trije moški zbori (Pavčič) — Izdala Glasbena Matica 40
Narodna nagrobica (Pavčič) 35
Gorski odmevi (Laharnar) 2. zv. 45
DVOGLASNO:
Naši himni 50
MEŠANI ZBORI:
Pianinske, II. sv. (Laharnar) 45
Tvoja volja stari, velika Glasbena Matica 40

MALE PESMARICE:

St. 1. Srbske narodne himne 15
St. 1a. Sto čutiš, Srbske tužni 15
St. 10. Na planine 15
St. 11. Zvečer 15
St. 12. Vesovalec 15
St. 13. Podoknica 15
Slavček, zbirka šolskih pesmi — (Medved) 30
Lira, srednješolska, I. in 2. zvezek po 50
Troglasni mladinski zbor primeren za troglasen ženski ali moški zbor, 15 pesmic, (Pregec) 1.50
Mešani in moški zbori (Aijaš) 3. zvezek: Psalm 118; Ti veselo poj; Na dan; Divna noč 40
6. zvezek: Oponuk k veselju; Sveti noč; Stražniki; Hvalite Gospoda; Občutki; Geslo 40
7. zvezek: Slavček; Zaoštal ptič; Domorodna Iskra; Pri svadbi; Pri mrtvaškem sprevodu; Geslo 40
8. zvezek: Ti osrečiti jo hoti (mešan zbor); Prijatelji in senca (mešan zbor); Stoji, solnce sto; Kmetski hiši 40

CERKVENE PESMI

Domači glasi, Cerkvene pesmi za mešan zbor 1.50
12. Tantum Ergo (Premri) 50
Mašne pesmi za mešan zbor — (Sattner) 50
12. Pange Lingua Tantum Ergo Genitor, (Foerster) 50
12. Pange Lingua Tantum Ergo Genitor (Gerbič) 50
Hvalite Gospoda v njegovih svetnikih, 20 pesmi na čast svetnikov (Premri) 50
10 obhajilnih in 2 v častprav. Sr. cu Jezusovemu (Grum) 35
Missa in tonorem St. Josephi — (Pogachnik) 40
Kyrie 60
K svetemu Rešnjemu telesu — (Foerster) 40
Sr. Nikolaj 60

NOTE ZA CITRE

Koželjski: Poduk v igranju na citrah, 4 zvezki 3.00
Buri pridice, Korale 20

NOTE za TAMBURICE

Slovenske narodne pesmi za tamburški zbor in petje (Bajuk) 1.30
Bom šel na planine, Podpuri slov. narodnih pesmi (Bajuk) 1.50
Na Gorenjskem je fitno 1.50

RAZGLEDNICE

Newyorške, Različne, ducat 40
Velikonočne, božične in noveletne ducat 40
Iz raznih slovenskih krajev, ducat 40
Narodna noša, ducat 40
posamezne po 60

ZEMLJEVIDI

Stenski zemljevid Slovenije na mošnim papirju s platnениmi pregibi 7.50
Pokrajni ročni zemljevidi:
Dravska Banovina 30
Slovenske Gorice, dravske stujsko polje 30
Ljubljanske in mariborske oblasti 30
Pohorje, Kozjak 30
Prekmurje in Medmurje 30
Canada 40
Združenih držav, veliki 40
Mali 12
Nova Evropa 40

Zemljevidi:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky in Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Missisippi, Washington, Wyoming, vsaki po 25
Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York — vsaki po 40
Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.
Ne naročate knjig, katerih ni v ceniku.
Knjige pošiljamo poštne proste.

"GLAS NARODA"

216 W. 18 Street NEW YORK

DEDŠČINA ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

88

Eva Marija in Henrik ga vprašujoče gledata. — Torej si poročen, stric Ludvik in imaš hčer? Ludvik pripoveduje, kako ga je rešila neka gospa, o srečnem zakonskem življenju in o prenegli smrti svoje žene. Nato pa na ljubezniv način govori o svoji mali pustorki Dolores. Iz svoje listnice izvleče dve fotografiji; ena predstavlja njegovo ženo v prvih dneh srečnega zakona, druga pa Dolores, ki je bila fotografirana na svoj petnajstletni rojstni dan, torej slika iz zadnjega časa. Eva Marija se najprej zatopi v lepi, nežni obraz He'ene Rodenberg. Henrik pa z velikimi očmi gleda krasni obraz Dolores Vanzitove. Kar gonko in obenem hudo mu je bilo okoli srca in obšel ga je občutek, kakršnega še nikdar ni občutil. Z neko posebno bojaznijo in vendar, kot bi ga vleklo magnet, je vedno pogledoval poteze tega mladega dekleta, kot bi moral rešiti kako uganko. Le težko ponudi sliko Evi Mariji, ki jo je tudi hotela videti in ko si jo ogleda, jo Henrik zopet vzame. — Ali si jo pripeljal s seboj, stric Ludvik? — vpraša Henrik in se sili, da bi bil niren. — Ne, Henrik; pustil sem jo na "Armadi", ker še nisem vedel, ako bom ostal tukaj. Toda pripeljal jo bom; morate jo poznati in biti z njo prijatelji. Je zelo ljubko in krasno bitje; nekoliko divja, ker je izrasla v taki okolici, toda ima zlato srce. Veselilo bi me, Eva Marija, ako bi jo nekaj časa vzela v svojo šolo; mnogo se mora še učiti, ne sicer, kar se tiče šole, ker to sem jo naučil že sam, kar vem sam, toda marsikaj ji manjka, kar potrebuje mlada dama iz družbe. In poleg tega bo v tebi imela najboljši vzgled. — Stavim se ti popolnoma na razpolago, stric Ludvik in se zelo veselim, na tvojo mlado hčerko. Henrik ne izda nikakega veselja; v njem je bila nekaka nepoznana sramežljivost, da bi izdal, kako globok utis je nanj napravila podoba Dolores Vanzitove. Mnogo so si še imeli povedati in niso mislili, na ločitev, dokler ni že bila noč h koncu. Vedno je še kdo imel kaj povedati ali vprašati. Henrik je vedno zvesto poslušal, kadar je Ludvik kaj pripovedoval o Dolores. Toda pri tem je imel vedno obraz brez vsakega izraza, kajti ni hotel, da bi kdo opazil, kako zelo ga zanima mlado bitje. Stari služabnik Hermann je sedel v predsobi in je zadrževal. Pozabili so nam, Šele, ko se enkrat odločijo, da gredo k počitku, najde Eva Marija starega služabnika spečega. Priprčana je bila, da bo stric Ludvik takoj ostal v vili. — Henrik ti bo pomagal z nočnim oblačilom in jutri pošljemo v hotel pa tvojo prtljago; izključeno je, da bi te pustiti iti, — prigarja Eva Marija. Ko tedaj naroči Hermannu, katero sobo naj pripravi, mu pravi: — Ubogi Hermann, sedaj ste celo noč prebili na stolu. Popolnoma smo pozabili na vas, toda to boste razumeli, ako vam povem, za koga naj bo soba pripravljena. Hermann se hitro zbrihta. — Za gospoda, ki je prišel z gospodom Henrikom in gospodom doktorjem, milostljiva gospica? — Da, Hermann, toda čudili se boste, ako izveste, kdo je ta gospod. Gotovo ga niste natančno pogledali. Ne, milostljiva gospica. — Ludvik Rodenberg je, o katerem smo vsi mislili, da je mrtev. Presenečen se zgane zvesti služabnik. — Gospod Ludvik? Moj Bog, — gospod Ludvik, saj to ne more biti! — Samo oglejte si ga natančno. Pojdite z menoj; morate ga vendar pozdraviti. — O, ti ljubi Bog; in naš pokojni gospod tega ni več doživel! — zakliče Hermann ves zmeden. Toda gre z njo v sobo in ko mu Ludvik smeje ponudi roko in mu priklama, ga Hermann takoj spozna. — Tega niste mislili, Hermann, da se bom kdaj zopet vrnil, kaj ne? — Ne, gospod Ludvik. — hotel sem reči, milostljivi gospod. Nikdo ni bolj upal v to, kot naš dobronljivi, pokojni gospod. In — ko ste prišli, vas v ršenici nisem spoznal. — Jutri mi boste obrili brado, Hermann, ki mi je že nadležna, ker na njo nisem navajen. Potem pa me boste spoznali. — Saj vas že tudi sedaj poznam, milostljivi gospod. Za Ludvika je bila pripravljena soba, v kateri je stanoval 5-6 kot mlad mož in v kateri od tedaj ni nikdo več stanoval. Eva Marija je sama vse pregledala in postavila na omaro veliko sliko starega očeta. Nato gre zopet doli. — Vse je pripravljeno, stric Ludvik. — Torej se bomo končno za danes poslovili. Lahko noč, gospod doktor — jutri bova pila bratovščino, kakor ses podobi za dobre prijatelje in sorodnike. Oboje mi boste. Vse drugo jutri v tovarni; pridem s Henrikom. Ludvik in Ralf si zarečih očmi sežeta v roke in stem je bilo sklenjeno prijateljstvo za celo življenje. — Spremil te bom gori, stric Ludvik. — pravi Henrik, ki se je že poslovil od Ralfa ter je hotel privoščiti Evi Mariji in Ralfu še kratek pogovor med štirimi očmi. Ko sta bila zaljubljenca sama, pritisne Ralf Evo Marijo na svoje prsi. — Ali so sedaj izginile vse skrbi, moja Eva Marija? — Eva Marija se ga tesno oklene. — Hvala ti, moj Ralf! Tako lahko in mehko mi je zopet okoli srca. — Pozabiš, da bi prihod tvojega strica ravno tako odzvel vse skrbi, kajti njegova vrnitev bi Mertensa morala prepričati, da mu Henrik ni več na poti. — Toda ti pozabiš, Ralf, da je imel stric Ludvik namen, ostati tukaj nepoznan še najmanj en teden, da bi mogel vse pregledati. Torej bi prišel prepozno, da bi bil mogel rešiti Henrika. Ne, ne, dragi moj Ralf, samo tebi se imam zahvaliti za življenje svojega brata; in srečna sem in vesela, da si nam pomagal. Kako se ti naj vendar zahvalim? — Rada me imej in to je dovolj zahvale. Z ljubeznivim nasmehom ga pogleda. — Ljubiti te moram, pa če hočem, ali nočem; ne morem drugače — moram te ljubiti — ljubiti, — pravi s pridržano ljubeznivostjo. — Ralf je vroče in iskreno poljubi. — In sedaj ni več nobene skrivnosti, Eva Marija; tudi javno moreva priznati najino ljubezen.

"ZEJEN SEM"

Ko nastopi vroče poletje se iz vrsti v človeškem organizmu temeljita sprememba. Telo zahteva velike količine tekočin. To napoti marsikoga, da pije kakor brez uma. Ljudje, ki jih drugačinamo za čisto zmerne, ponavljajo venomer: "Zeja me brez meje". In ti žejniki delajo navadno čisto nasprotno od tega, kar bi smeli. Zaporedoma natakajo čaje in gasijo žejo s tekočino mlačne, da nam ugase žejo? Izvedenci priporočajo v prvi vrsti hladni čaj. Tudi oslajena in ohlajena mlečna kava učinkuje povoljno. Med citronadami so najboljše tiste, ki jih pripravimo iz svežih citronov, če pa jim prilijemo še malo naravnega malinovega zela izbojamo njih okus in tudi učinek.

Z največjo previdnostjo bi pa morali uživati vse ledne pijače. Te namreč učinkujejo samo v prvem trenutku hladilno, pot m iz zavejo baš nasproten učinek. Mladina v tem pogledu največ greši. Menda ni treba dokazovati, da se telo pri hitrem ohlajenju lahko poškoduje. Tako nastanejo večinoma črvesni in žledeni katarji, razne ohronitve in slinčne okvare. Nadvse škodljive pa so pri občutku velike žeje alkoholne pijače, tembolj nevarne, ker se takšno pitje lahko raztegne v neizmernost. Zmernosti v jedi in pijači bi se človek lahko učil od brezumne živali. Žival nikoli ne je in ne pije preko potrebe. V tem pogledu je naravnost zgledna, dočim račna človek čisto obratno. V hudi vročini ne bi smeli vzivati nobene dražljive hrane, ki zahteva še več tekočine. Tako se bolj povečano nezmernost v pijači z jedjo, kar se prej ali slej masčuje nad nami. V tej letni dobi je priporočati namestu obilnih pijač vživanje sadja, salate in zelenjave. S tem se naš organizem najbolj osveži in obdrži pri zdravju, kakor si ga vsakdo želi za dolgo življenje.

Človeško telo predstavlja svojvrsten mehanizem, katerega vzdržuje v obratu zgorevanje snovi. Kadar kri posrka nakopičene zaloge hrane, se pojavi občutek lakote in žeje. Takrat se nam tudi esušijo usta in to je tisto, kar nas opozarja na pitje. S tekočinami si žejo ugasio, seveda ne vselej enako in za dolgo časa. Niso namreč vse pijače takšne, da lahko ugasio žejo. Mnoge med njimi nasprotno pomnožujejo in tako nastane pitje brez konca in kraja, ki lahko postane zdravju skrajno škodljivo. Naše telo sestoji približno 60 odstotkov iz vode. Nepretrgoma odtegujejo razni organi krvi in tkivu za življenje potrebno tekočino, ki se mora zategadelj obnoviti. Dnevna potreba vode znaša pri človeku okroglo dva in pol litra. Polovico te potrebe krijemo že s hrano, ki sestoji približno do polovice iz vode. Ostal bi torej približno še liter tekočine, katere

ro moramo zavžiti več ali manj v čisti obliki. Zdej nastane vprašanje, katere tekočine lahko smatramo za takšne, da nam ugase žejo? Izvedenci priporočajo v prvi vrsti hladni čaj. Tudi oslajena in ohlajena mlečna kava učinkuje povoljno. Med citronadami so najboljše tiste, ki jih pripravimo iz svežih citronov, če pa jim prilijemo še malo naravnega malinovega zela izbojamo njih okus in tudi učinek. V svitu se vedno gorečega ognja je videla iti mimo vnozja postelje svojega moža. Ni je ne ogovoril ne je pogledal, marveč je sedel pred ogenj in si začel sačuvati čevlje. Pogled na to vsakdanje opravilo je njen srd do skrajnosti podžgal. Tako je mogel torej priti domov, kadar se mu je zljubilo — potem, ko je bil tamkaj, potem ko se je tako obnašal, ta...! Toda noben glas jeze ni prišel iz njenih ust; ni mogla najti besede, ki bi bila dovolj za njegovo sramotno ravnanje. Po treh dnevih... po tem, kar je bila videla... po vsem čakanju... po vsem letanju... po vsem trpljenju... je prišel domov in si sezval čevlje! Kradma se je dvignila v postelji, da bi mogla bolje opazovati. Če bi bila odprla usta, bi bila morala zakricati, tako se ji je stiskalo srce. In še vedno ni govoril in je tudi ne pogledal. Videla ga je, kako je zdrknil z lesene klop, kakor da bi hotel zlezti naravnost v ogenj. Mislija je: "Zgori naj, ta...!" Prostaška beseda ji je bila na jeziku, a ni prišla iz njenih ust. Videla je ravno še njegovo a esedlo telo in slišala, kako so mu šklepetale zobje; ta zvok ji je povzročil veselje. Potem je bil čisto tih in tudi ona je pridržala dih. Ali je zaspal? Misl, da bi mogel spati, v tem, ko je njo dušila divja jeza, je bila zanjo preveč. Tih je vzkriknila od srca. On ni dvignil pogleda, le njegova noga se je premaknila in iz kamina je padel košček žrjavice; potem je bilo zopet vse tiho. Tih se je po-

ŠE ENKRAT

Nadaljevanje s 3. strani.) ekrepila, ko je ležala tako z napol odprtimi ustnami in zaprtimi očmi katerih trepalnice so počivale na licih. V sanjah je vila roke in ječala. Opolnoči se je prebudila. V svitu se vedno gorečega ognja je videla iti mimo vnozja postelje svojega moža. Ni je ne ogovoril ne je pogledal, marveč je sedel pred ogenj in si začel sačuvati čevlje. Pogled na to vsakdanje opravilo je njen srd do skrajnosti podžgal. Tako je mogel torej priti domov, kadar se mu je zljubilo — potem, ko je bil tamkaj, potem ko se je tako obnašal, ta...! Toda noben glas jeze ni prišel iz njenih ust; ni mogla najti besede, ki bi bila dovolj za njegovo sramotno ravnanje. Po treh dnevih... po tem, kar je bila videla... po vsem čakanju... po vsem letanju... po vsem trpljenju... je prišel domov in si sezval čevlje! Kradma se je dvignila v postelji, da bi mogla bolje opazovati. Če bi bila odprla usta, bi bila morala zakricati, tako se ji je stiskalo srce. In še vedno ni govoril in je tudi ne pogledal. Videla ga je, kako je zdrknil z lesene klop, kakor da bi hotel zlezti naravnost v ogenj. Mislija je: "Zgori naj, ta...!" Prostaška beseda ji je bila na jeziku, a ni prišla iz njenih ust. Videla je ravno še njegovo a esedlo telo in slišala, kako so mu šklepetale zobje; ta zvok ji je povzročil veselje. Potem je bil čisto tih in tudi ona je pridržala dih. Ali je zaspal? Misl, da bi mogel spati, v tem, ko je njo dušila divja jeza, je bila zanjo preveč. Tih je vzkriknila od srca. On ni dvignil pogleda, le njegova noga se je premaknila in iz kamina je padel košček žrjavice; potem je bilo zopet vse tiho. Tih se je po-

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y. PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TC VANJE

maknila v vnozje postelje. Ko je sedela tamkaj, sključena, držec obraz med podprtimi rokami, se je nahajala tik nad njegovim sedlim životom; mogla bi bila seči z roko in mu siloma naginiti glavo nazaj. V mislih je to tudi že storila, približala svoje oči njegovim, mu zasadila v čelo zobce... tako žive si je vse predstavljala, da je že čutila v ustih okus po krvi. Zdejci pa se je prestrašena umaknila in skrila obraz v roke na raztrgani odelji. Tako je ostala nekaj minut, prihuljeno, kakor divja mačka na drevesu. Bolestno, brezupno čuvstvo jo je prevzelo. Mislija je na prvo noč, ki sta jo prebila v tej sobi in kako jo je bil poljubjal. Čutila je nekaj v grlu. Hropenje, da bi grizla ali kaj raztrgala, je popustilo in dvignila je glavo. Ni se bi gnil. Ravno je mogla še razločiti črto njegovega lica in brade; bil je globlad kakor deček — tako grozno tih, kakor da bi bil mrtev. Mrazilo jo je in strah jo je bilo. Kaj je pomenal ta molk? Niti njegovega diha ni mogla slišati. Zdrknula je na tla. S široko odprtimi, brezbarvnimi očmi je strmela v nagaš oči ogenj; njegova lica so bila volta in ustnice kakor brez krvi. A pregibalo so se in bedu, drhtele. Tak torej ni bil mrtev! Samo premaržen in sestradan, kakor se je bil že dvakrat vpretil k njej. Njen negibni obraz ni nicsar izlajal, kaj misli in kaj čuti, samo zobje so se jej zasajali v spoljni ustnico. Tak tako se je to rei zopet vrnil k njej! Zadržne ogelje na razaju je nadomda vzplapolalo. Obnil je glavo proti njej. V slabem svitu ognja, so bile njegove oči kakor oči njenega deteta; zdelo se je, da so n česa prosijo; tako brezpomeno so zle; celo njegovo drhteče telo se je zdelo šibko in uborno. Mmrnal je nekaj; a drhtenje je poželo njegove besede, tako da je prodl na njeno uho le zadušen glas, kakor ga je poznala pri svojem otroku. In ta glas je pretresel njeno notranjost; segla je po njegovi glavi in si jo z vso silo pritisnila na prsi. In ko je ogenj pošel, je še vedno objemala njegovo glavo, jo zibala in ihtela in skušala, da bi ga še enkrat ogrela na svojem sren.

... SKUPNA ... POTOVANJA in cene vožnji: FRENCH LINE: 'ILE DE FRANCE' preko Havre 19. AVGUSTA ... \$101.23 \$182.90 5. SEPTEMBRA 23. SEPTEMBRA 'PARIS' preko Havre 11. AVGUSTA ... \$ 99.23 \$178.50 9. SEPTEMBRA 'CHAMPLAIN' preko Havre 5. AVGUSTA ... \$ 91.73 \$171.50 24. AVGUSTA 20. SEPTEMBRA ITALIAN LINE: 'SATURNIA' v Trst 12. AVGUSTA ... \$ 97.50 \$171.50 'VULCANIA' v Trst 9. SEPTEMBRA 'SATURNIA' v Trst 23. SEPTEMBRA 'REX' preko Genoa 19. AVGUSTA ... \$109.50 \$185.50 16. SEPTEMBRA 'Conte de SAVOIE' preko Genoa 2. SEPTEMBRA 30. SEPTEMBRA CUNARD LINE: 'AQTANIA' pr. Cherbourg 12. AVGUSTA ... \$102.34 \$182.00 6. SEPTEMBRA 'BERENGARIA' pr. Cherbourg 26. AVGUSTA 13. SEPTEMBRA 21. SEPTEMBRA HAMBURG-AMERICAN LINE: 'DEUTSCHLAND' pr. Hamburga 30. AVGUSTA ... \$ 91.73 \$171.50 27. SEPTEMBRA 'ALBERT BALLIN' pr. Hamburga 16. AVGUSTA 13. SEPTEMBRA NORTH GERMAN LLOYD: 'EUROPA' preko Cherbourg 8. AVGUSTA ... \$104.84 \$185.50 9. SEPTEMBRA 26. SEPTEMBRA 'BREMEN' preko Cherbourg 15. AVGUSTA 31. AVGUSTA 16. SEPTEMBRA Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj priglasil in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval. PIŠITE ŠE DANES NA: Slovenic Publishing Company TRAVEL BUREAU 216 West 18th Street New York, N. Y.

Italian Line 'ITALIA-COSULICH' V SLOVENIJO PO SOLČNIKI JUŽNI PROGI V GENOVO ALI TRST VELIKE RAZKOŠNE LADJE Najhitrejša ekspresna vožnja do SLOVENIJE po Sredozemskem morju. Conte di SAVOIA ... 5. avg. R. E. X. ... 19. avgusta Direktna zvezba iz Genova. Potnike ho sprejel zastopnik družbe ter jih bo pravočasno spremljal na hitre brzovlake, vozčee v Slovenijo. Direktna služba do TRSTA. SATURNIA ... 12. avgusta VULCANIA ... 9. septembra Druga odputja: Roma 29. avgusta; Augustus 7. okt.; Augustus 18. nov. Krasni prostori — Izvrstna kuhinja. Vprašaj kateregakoli agenta ali na v uradu ITALIAN LINE 1 State St., N.Y.C.

V JUGOSLAVIJO Preko Havre NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU PARIS 11. AVGUSTA 9. Septembra — 29. Septembra ILE DE FRANCE 19. Avgusta — 5. Septembra CHAMPLAIN 21. Avgusta — 20. Septembra NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašcene agente

VODNIKOVE KNJIGE za leto 1934 lahko že sedaj naročite. — Pošljite nam \$1. in knjige Vam bodo poslane naračunost na dom. Naročila sprejema: "GLASNARODA" 216 W. 18th Street New York, N. Y. French Line DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA Angleško-slovensko Berilo (ENGLISH SLOVENE READER) BUDA CENE \$2. Naredite ga pri KNJIGARNI 'GLAS NARODA' 216 West 18th Street New York City